

STAREA INSTRUȚIUNII PUBLICE

ÎN ROMÂNIA-DE-SUS

la finitului anului scolasticu 1859—1860.

—•••••—

BCU Cluj / Central University Library Cluj

DISCURSU

pronunțiatu cu ocasiunea solemnității de împărțirea premiilor in
29 Iuniu 1860 de directorulu școliloru I. MAIORESCU.

BCU Cluj-Napoca

RBCFG201800726

Pré-Înălțate Dómne!

Instrucțiunea și educațiunea poporului, sèu scóla în addeveratulu iei înțellessu è institutulu cellu mai de frunte și interessulu cellu mai mare allu unei națiuni civilisate. Ea, din natură sea institutù universale ce cată să essistă și să prospere supt or-ice guvernù, è totù-de-o-dată și obiectulù cellù maî demnú de ambițiunea tuturorù partitelorù.

Românii aũ recunoscutù de timpuriũ importanța acestui institutù. Mărturiã sunt numeroșele donațiuni și legate făcute de cătră strămoșii nostri în seculii trecuți și în seculul nostru pentru fendarea și întreținerea de scóle; mărturiã è faptulù că solemnitățile scolastice s'aũ celebratù de cătră Români totù-de-una ca serbători naționale. In noua situațiune politică creată Principatelorù-Unite, interessulù tuturorù classilorù societăței pentru scólă nu póte să nu fiã cu multù maî mare și maî viu.

Drept-aceea sperù că correspondù unei dorinție commune împlinindù datoria ce legile în vigóre impunù directorulù Scólelorù cu ocasiunea solemnităței de împărțirea premiilor, de a da o relațiune despre starea Instrucțiunei publice.

Acèsta cugetù a o face prin doue tabelluri, dintre cari unulù va presinta starea de astăđi a instrucțiunei publice, cella-l-altù va indicã ce are a deveni instrucțiunea publică în urma reformelorù ce sunt a se întroduce. Primulù tabellù, maî restrînsù, se compune maî numaî din date numerice, cari însã aũ și elle importanța lorù. Astă-đi nu maî è nici unù bărbatù de statù care să nu sciã că nu póte calculã nici oportunitatea, nici efficacitatea dispozițiunilorù sèlle legislative or administrative, decã nu va avè constatată, prin date numerice secure, starea morale, intelectuale și materiale a țerei sèlle. Din acestù punctù de vedere se face pentru ântéia datã unù începutù de unù addeveratù tabellù statisticù allù instrucțiunei publice. Ca unù începutù ellù nu putea fi perfectù lipsindu-ne maî multe date ce nu s'aũ constatatù până acumù de cătră niminè; în viitorii însã acestù tabellù va deveni din annù în annù maî perfectù.

Allù doile tabellù va fi o esposițiune maî desvoltată și motivată, de totù ce Eforia a cređutù de a sea datoriã a face în instrucțiunea publică, parte completândù, parte reformândù institutele iei.— Sã începemù cu primulù tabellù, premittèndù însã ore-cari noțiuni preliminare.

Instrucțiunea unei națiuni se distinge după trei grade: instrucțiunea primariã, instrucțiunea secundariã sèu mediã, și instrucțiunea superioare.

Instrucțiunea primariã are drept scopù a da întregèi masse a poporului acelle elemente de sciințã, fără de cari o națiune nu se póte đice că a eșșitù din státulù barbariei. Instrucțiunea secundariã se ocupã cu studiulù limbelorù, cu cunnoscinție enciclopedice

din toți ramii științei omenesci și cu cunoscințe speciali necesare diverselor profesiuni în viața practică. Ea se adresează către classile mijlocie ale societății și are de scopu a da cetățianilor acelle cunoscințe generali și speciali, fără de cari nici o națiune nu se poate numi civilisată, nu merită numele de cultă.

Instrucțiunea superioare în fine, mai profundă de câtu celle-l-alte, dar și mai restrânsă, è destinată acelloru studie speciali, cari dau unei națiuni bărbați capabili, pe de o parte de a-i representă intelligenția și de a o conduce cu onóre, iar pe de alta de a îndeplini în organismulu statului diversele funcțiuni constitutive și administrative.

Instrucțiunea primară se mai supt-împarte în instrucțiunea primară inferioare, destinată comuneloru rurali séu satelorū, și instrucțiunea primară superioare, destinată comuneloru urbane.

Tótă instrucțiunea țerei è representată astă-și prin 2435 de institute, printr'unu personalu de institutori de 2618 indiviși și printr'unu numeru de scolari de 65,346.

Prin celle 2435 de institute se înțelegu totu felulu de scóle și internate, publice și private, de băiați și de fete.

Elle se împartu în acestu modu :

- 2129 Sunt scóle sătești, la cari însă participă 2491 de commune rurali;
- 41 Sunt scólele primarie publice de prin orașe, intrându în numerulu loru și celle 5 esternate Brâncovenesci de fete în capitala țerei, scóla Lazaro-Otetelișiană de fete din Craiova și scóla Elisabetană din București;
- 250 Sunt scólele primarie private;
- 13 Sunt institutele de instrucțiunea secundară, între cari intră și seminariile, scóla de chirurgiă și farmaciă, scóla militară și scólele provisorie de silvicultură și de agricultură.
- 2 În fine sunt institutele instrucțiunei superiori: facultatea de drepturi și cursulu de ingineriă civile.

2435 Cu totulu doue miie patru sute trei-șeci și cinci de institute.

Personalulu institutoriloru de 2618 indiviși, cari funcționează în aceste institute se împarte astu-felu :

- 2129 Sunt învățătorii sătești;
- 372 Sunt institutorii de scóle primarie de prin orașie dintre cari 106 publici; 266 privați;
- 110 Sunt professorii la institutele instrucțiunei secundarie;
- 7 Sunt professorii la institutele superiori.

2618 Cu totulu doue miie șese sute optu-spre-șeci indiviși.

În fine cei 65,346 scolari se împartu după cum urmédă :

- 53,580 Sunt scolarii în scólele sătești;
- 5932 În scólele primarie publice de prin orașie;
- 4538 În scólele primarie private;
- 1254 În institutele instrucțiunei secundarie;
- 42 Sunt scolarii de la facultatea de drepturi.

65,346 Cu totulu șese șeci și cinci de mie trei sute patru șeci și șese scolari.

Distribuindă acestă numără de scolari după cele 3 grade de instrucțiune, instrucțiunea primariă are mai bine de 64 mii scolari; instrucțiunea secundariă a classiloră miđlocie, după cari are a se judecā cultura unei națiunii, are numai 1254 scolari; instrucțiunea superioare destinată pentru fruntea intelliginței și pentru serviciul Statului, are abia 42 scolari, dintre cari unii suntă numai auditori.

Applicândă numărulă totală allă scolariloră la numărulă locuitoriloră terrei, și în lipsă de o recensiume essactă luândă cifra totale a locuitoriloră de 2,400,000, ar veni cam la 37 locuitori 1 individă care se află astă-đi învêțiândă carte. Acéstă proporțiune neplăcută, devine ceva mai favorabile decât vomă consideră **a)** că în numărulă totală allă scolariloră nu se coprinde scolarii cari aū urmată în scolă preste annă, ci numai cei ce s'aū aflată în scolă la finele annului scolastică, și **b)** că mai multe mii de băiați și fete primescă prima instrucțiune în casele parintesci.

Imparțindă în fine numărulă scolariloră după sexe, din 65,346 de scolari numai 1780 suntă fete, în câtă nici la 35 de baiați nu vine o fêtă care învațiă carte. Și acéstă proporțiune e pučini mângâitóriă.

Însă lucrulă iea cu tolulă altă fačiă decât vom compară starea de astă-đi a instrucțiunei cu cea din anii trecuți. Spre acestă scopă s'a tiparită ună tabellă comparativă care îmbrăcișiđiă đece anni; însă numai câtă pentru institutele ce aū stată până acum suptă immediata inspecțiune a Eforiei Scóleloră, căci de la celle-lalte n'amă putută căpata assemini date. Nici acestă șiră de 10 anni nu è continui de câtă numai de la 1852 încóce; pentru că în annulă 1851 s'a constatată numai starea instrucțiunei publice primarie și secundarie; în 1849 și 1850 scólele aū fostă închisse; în 1848 nefăcându-se essamine nu s'a constatată numărulă scolariloră. Prin urmare ne a remasă numai annulă 1847 pentru a completă ună periodă de 10 anni. Annulă 1847 luată de punctă de purcedere în tabellulă comparativă, are o însemnatate cu totulă singulariă, pentru ca acestă annă încheiă ună periodă de 15 anni, computată de la înființiarea scóleloră naționale prin regulamentulă organică, și è interressantă a compară rezultatulă acestui annă cu rezultatulă annului 1860, cu care se încheiă altă periodă de 10 anni începută în annulă 1851 candă s'a restaurată scólele naționale. Acestă tabellă comparativă, ne presentă în addeveră ună progressă, și încă în acești din urmă trei anni ună progressă rapede, afară de numărulă scolariloră în scólele private care a începută a decresce; însă acéstă decrescere è în realitate ună progressă în favórea scóleloră publice.

Cellă mai însemnatoriă și mai interressantă din tóte, e progressulă ce se vede în columna scóleloră rurali. Restaurate în annulă 1857, la finele annului 1858 aceste scóle era în numără de 1,011 cu 22,940 scolari; în annulă 1859 s'a urcată numărulă acestoră scóle la 1,381 și allă scolariloră loră la 35,450; astă-đi avemă 2,129 de scóle sătesci, cu 53,580 de scolari; prin urmare în cursă de două anni, atât numărulă scóleloră satesci, cât și numărulă scolariloră loră s'a înmulțită preste îndoită. În annulă 1848, va să đică în allă đecelè annă de la înființiarea loră în annulă 1838, numărulă acestoră scóle se urcasse la 2,309, și numărulă scolariloră loră la 48,545; astă-đi avemă numai 2,129 de scóle sătesci; cu tóte-astea numărulă scolariloră è cu 5 mii mai mare de câtă cellă din annulă

1847. De aici rezultă unŭ faptŭ demnŭ de însemnatŭ, acela că țerranulŭ nostru a începutŭ, a învinge indiferinția, ca să nu ȃicŭ antipatia, cu care se arrătă la începutŭ catră aceste scóle.

Luândŭ numerulŭ comunnelorŭ rurali de 3,379 după constatarile de mai nainte, și considerândŭ că astă-ȃi la cele 2,129 de scóle satesci participă 2,491 de commune rurali, ar mai fi încă 888 de commune satesci cari nu ieau parte la învețiatură; speramŭ însă că la o deffinitivă organisare a comunnelorŭ rurali mai multe cătune vorŭ înceta de a formă commune pentru sine.

Precum în columna scólelorŭ satesci, asia și în cele-lalte se vede, mai alessŭ în anii din urmă o creștere progresivă.

Acésta ar fi astă-ȃi starea instrucțiunei la noi. Considerată în reportŭ cu anii trecuți, ea constată unŭ progressŭ îmbuccurătoriŭ; considerată în reportŭ cu starea instrucțiunei publice la națiunile civilisate, ea ne arrétă cătŭ de multŭ amŭ remasŭ înapoŭ; considerată în fine în reportŭ cu indigințiile nóstre, cu necessitațiile nóste, și mai ántêiŭ de tóte cu lipsa de bărbați capabili de a conlucră la desvoltarea și punerea în lucrare a nouelorŭ instituțiuni și prin acésta la întărirea și consolidarea naționalităței Române, ea ne spune cătŭ de multŭ mai avemŭ încă a face până să ajungemŭ în stare de a puté împlini misiunea destinată națiunei nóstre aici la termenii Europei, la pórtă oriintelui.

Considerândŭ aceste necessități și din acestŭ punctŭ de vedere înțelegândŭ-și misiunea sea, Eforia Scólelorŭ a păsitŭ în acestŭ annŭ la reformarea și complectarea institutelorŭ instrucțiunei publice în câte trelle gradele ei: în instrucțiunea primariă, în cea secundariă și în cea superioare.

Acesta e allŭ doilé tabellŭ pe care viŭ a vi-lŭ presinta. În ordine naturale începemŭ cu instrucțiunea primariă și mai ántêiŭ de tóte cu instrucțiunea comunnelorŭ rurali.

I.

INSTRUCȚIUNEA PRIMARIĂ.

A.

Instrucțiunea primariă în communele rurali.

Clasea cultivatorilorŭ de pământŭ, cea mai numérosă de cătŭ tóte, è totŭ de-o-dată și cea mai importante, pentru că ea constitue tulpina și brațele societăței întregi, ea dă națiunei mijlócele essistinției sêlle și ea i tramitte necontentiŭ noue puteri regeneratórie. De acéstă importanță è legată necesitatea instruirei poporului țerranŭ, și acésta se face prin scólele comunnelorŭ rurali.

Scopulŭ acestorŭ scóle è de a respândi în massa cea mare a poporului lumina aceluorŭ cunnoscinție primarie, cari adducândŭ pe țerranŭ în stare de a-și cunnósce pozițiunea

și demnitatea sea, să-lă facă totă de-o-dată a-și cunnosce datoriile selle catră Dumneđeū, catră deaprópele și catră patria commune mama tuturoră; a respectă legile și institúțiunile țerreī cari assecurându-ī persóna, averea și drepturile i reguléză totă-de-odată și reporturile cu concetațiană sēi și-ī garantescă buna petrecere; a fi în fine suppusă autoritățiloră publice, cari manțină și punu în lucrare aceste legi, allă căroră scopă nu póte fi altulă de câtă prosperitatea tuturoră.— Afară de acésta scólele communele rurali sunt dēstinate a înmulți cunnoscințiele țerranulă despre economia de casă și de câmpă și despre miđlócele cu cari se servesce ellă în cultura pământulă.

Spre a putē realiză acestă îndoită scopă se ceră mai ântēiă de tóte învėțiatori calificați, și apoi o înspecțiune mai deaprópe serósă și consciințiosă. În condițiunile supțu cari essistă astă-đi scólele sătesci, nu eră cu putințā a ajunge la scopă. Cu ună onorariă de lei 300 pe annă fissată pentru ună învėțiatoriă de acestia, communele rurali întâmpina celle mai mari dificultăți în găsirea de indiviđi cari să primescă acéstă sarcină grea și erău constrânse a face învoielle particulare cu învėțiatoriă, și a-le adăuga salariulă, împunēdu-și elle singure contribuțiună de la 4 până la 5 lei de familiă. Acestă faptă merită tótă luarea a-minte, pentru că ellă constată essistinția unei imposițiună pentru scólele sătesci mai în tótă țerra.

Prepararea candidațiloră de învėțiatori eră până acum în sarcina institutoriloră superioriă ai scóleloră primarie, cari ocupați și ei cu classile loră 3 ore înainte și 2 după amia-đi, nu aveau nici localu correspunđetoriă, nici timpulă necessariă spre a se ocupa cum se cade cu instrucțiunea acestoră candidați.

Assemené și înspecțiunea scóleloră sătesci eră concređută ună revisoriă de fiă-care județiu, care pentru ună onorariă de lei 200 pe lună eră datoriă a se primblă tótă ierna prin județiu, și a dă vara ajjutoriă institutoriulă superioră la instrucțiunea candidațiloră în capitalea județului.— Se înțellege de sine, ce felă de indiviđi se puteău găsi cu ună onorariă atătă de modestă pentru ună postă atătă de laboriosă, cărora afară de acésta, le lipsia chiar timpulă materială de a-și putē împlini datoria.

Aceste împregiurări grave împuneaă Eforiei datoria de a întroduce modificațiună essentială în organismulă scóleloră sătesci. Ea a instituită mai ântēiă câte ună inspecțoriă de fiă-care județiu, care să fiă datoriă a prepară pre candidați de învėțiatori într'ună locală separată în capitalea județului, și a fi cu cea mai neadormită priveghiare asupra scóleloră sătesci, făcēndă și escursiună prin județiu de câte ori se va cunnosce a fi de lipsă.— Postulă acestoră inspecțori eră fórte importantă, pentru că ei voră fi de aici înainte nu numai institutoriă candidațiloră de învėțiatori, ci și addeverățiă directoriă ai scóleloră din communele rurali; prin urmare de la dînșii se ceră cunnoscinție mai întinse, cari să-ī pună în stare de a apprețui pe de o parte importanția acestoră scóle, pe de alta gravitatea și delicateta misiunēi loră. De aceea ei se voră allege parte dintre scolariă ce absolvescă acum classile gimnasiali, parte dintre institutoriă actualiă ai scóleloră primarie, cari mai nainte de a se numi institutoriă aă fostă absolută studie collegiali, sēu cari în serviciulă loră s'aă distinsă prin cunnoscinție mai întinse și printr'o metódă mai bună.— În conformitate cu importanția

acestui post și cu calificarea ce se cere de la aspiranți s'a normat și onorariul inspectorilor.

Afară de inspectorii, se institue și câte un *sub-inspector* de fiă-care plassă. Acestia vor avea să se primblă în tot timpul iernei pe la școlile cercului lor și a priveghia neconținut ca învățătorii să-și împlinescă cu exactitate datoriile lor. Esperinția făcută cu școlile comunali de la 1838 până la 1848, când în fiă-care plassă se află câte un subrevisoriu, a comprobat necesitatea și oportunitatea acestui post. Acești sub-inspectorii se vor allege dintre învățătorii actuali sătesci, cari s'au însemnat prin cunoscințele și diligența lor.—

În fine și retribuțiunea învățătorilor sătesci s'a ammeliorat, făcându-se de lei 600 pe an, în loc de 300 ce era până acum.

Cu aceste dispozițiuni însă, Eforia a fost departe de a crede că a făcut tot ce putea și era dator, spre a avea învățători calificați. Or-cât de preparați ar eși acesti-a de supt mâna inspectorilor, și mai târziu din școlile normale, ei, aședăți o dată în communele rurale, departe de contactul cu ómenii litterați și distrași prin grijile vieții câmpenești, anevoiă se vor pute manține, cât pentru calificarea lor, în starea în care se aflau când s'au numit învățători. De aici provine necesitatea de a da în mânele acestor învățători cărți instructive accommodate înțellegerei și misiunei lor. Spre acest scop Eforia cugetasse a se folosi de fondul alocat prin §. XV. litt. D. din Budget, spre a propune premie pentru cele mai bune cărți coprinđetorie de cunoscințe usuali necesarie atât învățătorului cât și țerranului în economia de casă și de câmp, spre a se da în mânele învățătorilor și mai pe urmă și în mânele școlarilor sătesci. Însă consiliul Ministrilor, după propunerea fostului Ministru allu cultelor, a prevenit pe Eforia, decretându prin ȝiurnariul seú din luna Martiu a aprobat de Înălțimea V., patru premie de câte 100 galbeni pentru elaborarea următorielor cărți:

Un *manuariu de agricultură*, correspunđetoriu intelligenței țerranului, cu adaussu de cultura vitelor, grădinelor, pădurilor și a viurilor;

Un *manuariu de igienă*;

Un *manuariu de morala practică* cu esemple istorice;

Un *manuariu de pedagogia*, conformu misiunei învățătorilor..

Punându-se în lucrare aceste dispozițiuni și începându a eși și din școlile normali' elevi preparați, Eforia speră că instrucțiunea primaria inferioare, va da în scurtu timp rezultatele cele mai salutare pentru cultura poporului român.

Numărul școlilor sătesci, care după dispozițiunile ce s'au făcutu cresce pe ȝi ce merge, și pe care Eforia l'a însemnatu pentru viitoriulu annu școlasticu cu cifra de 2,200, nu se va pute fissa cu precisiune decâtu numai după definitiva organizare a comuneloru rurale.

B.

Instrucțiunea primară în communele urbane.

Trecându la instrucțiunea primară superioară, adică la instrucțiunea comunelor urbane de prin capitalele județelor, însemnămu că ea e distribuită astă-și în 4 clase cu câte 3 institutori. În realitate însă se află câte 3 institutori numai la 11 scôle primare din capitalele a 7 județe: a nune la cele 5 scôle primare din Bucuresci, apoi la scôlele din Craiova, Slatina, Pitesci, Ploesci, Focșiani și Brăila. La scôlele din cele-l-alte 10 capitale de județe, precum și la scôlele înființate în acestu annu scolasticu la Oltenița și la Roșși-de-Vede se află numai câte 2 institutori: unulu pentru clasea I și II, altulu pentru class. III și IV. Afară de aceste mai sunt doue scôle succursuali cu câte 2 classi și unu institutoriu: una în Craiova și alta în Ploesci.

Spre completarea acestoru scôle primare în conformitate cu necesitățile ce se simtu din și în și mai multu, Eforia a făcutu următoriele dispozițiuni: De la 1 Septembrie viitoriu se adaugă la cele 2 scôle succursuali numite în urmă, clasea III; la 10 scôle primare din capitalele acelloru 10 județe, unde se află acum 4 clase cu câte 2 institutoi, se adaugă allu treilea institutoriu pentru clasea IV; iar la cele 11 scôle din capitalele a 7 județe la cari se află astă-și 4 classi cu câte 3 institutori, se adaugă clasea V și în viitoriulu annu scolasticu clasea VI, urmându assemînă treptatu și cu scôlele primare din cele-l-alte 10 județe astufelu, încât cu începutulu annului scolasticu 1862—1863 tôte cele 21 de scôle primare din capitalele județelor, cari au asta-și 4 classi, voru avè 6 classi, dintre cari cele d'ântéiu 3 classi voru formà adevărata scôlă primară, din cari se voru primi tinerii în scôlele profesionali și în Gimnasie; iar classile IV, V și VI, voru formà scôle *reali* sèu scôle de *burgari*, pentru acei tineri cari neputându, or nevoindu a urma mai departe cursulu învățătoreloru, se aplică la messerie or la negoțiu.

Astfelu dispozițiunea coprinsă în art. 6 allin 2 din regulamentul scôleloru, care destinasse class. IV pentru realități, se va essecutà într'unu modu mai perfectu și mai correspundătoriu indigințieloru de astă-și.

Pe lângă acestea se mai înstitue de la 1 Septembrie o scôlă succursuale în Craiova și 5 în Bucuresci. Aceste sunt destinate a rămânè scôle primare cu câte 3 classi.

În îngrijirea sea de a completà institutele instrucțiunei primare, Eforia nu putea trece cu vederea orașiele secundare de prin județe, cari până acum erau mai tôte lipsite de scôle, încât în privința acésta remassesseră chiar înapoia sateloru. Spre a împlini acéstă lipsă și spre a se conformà cu dorința manifestată de câtră municipalitățile acestoru orașelle, Eforia a luat dispozițiuni de a se înființà în fiă-care din elle câte o scôlă primară cu câte 3 classi, dintre cari clasea I și II se va deschide cu începutulu lui Septembrie viitoriu. Aceste orașelle sunt: Cernéții, Calafatulu, Ocna, Curtea-de-Argeșiu, Vălenii-de-Munte, Râmniculu-Saratu și Alessandria. Tôte aceste, împreuna cu cele din Oltenița și Roșșii-de-Vede voru rămânè scôle primare cu câte 3 classi și 2 institutori.

Spre a dà instrucțiunei primarie tótă desvoltarea și perfectiunea ce merită ca una ce constituie fundamentulu instrucțiunei publice, nu ajungea a înmulți numai numărulu scóloru. Lipsa de institutori calificați cum se cade s'a simțitu și până acum și se va simți mai multu încă de aici înainte. Era dar o necesitate imperioasă a îngriji totu de o dată și de formarea de institutori. Din acestu punctu de vedere Eforia a proiectatu instituirea de 4 scóle normale, fiă-care cu câte unu internatu, cari, după inițiativa luată de fostulu Ministru allu Culteloru, se voru așședja pe la vetrele Episcopieloru, unde se află și seminariu de clerici, ca să pótă participă și acestia la unele din învățătorele ce se voru propune într'insele; prin urmare una din aceste scóle va fi în capitala Țerreii, a doua în Rîmniculu Vâlceii, a treia la Curtea-de-Argeșiu și a patra la Bușeu.

Scopulu acestoru scóle normale e de a prepara institutori bine calificați, mai ântéiu pentru scólele primarie urbane, apoi cu încetulu și pentru scólele rurali. Drept-aceea, pe lângă recapitularea și desvoltarea cunnoscînțieloru elementarie, ce constituu obiectele de învățătură în scólele primarie, studiulu pedagogiei și allu metodiceii va fi obiectulu principale în aceste institute.

Lîngă scólele normale, tot după inițiativa luată de fostulu Ministru allu culteloru, se va așședja câte o scólă *de agricultură practică*, spre a se iniția toți institutori și clericii în acestu ramu de cultură atât de importantu pentru țerra noastră.

Atât scólele normale, cât și scólele reale, înființiate o dată, se voru classà între institutele instrucțiunei secundarie.

Aceste cât pentru instrucțiunea primariă a băiațiloru.

Una din lipsele celle mai simțite în țerră a fostu și este lipsa de institute pentru instrucțiunea și educațiunea feteloru. Trei-deci de anni sunt de când regulamentulu organicu prin art. 366 promissesse scóle de fete prin tóte orasielu de căpeteniă alle județeloru, și de 30 de anni mumele române adastă în deșertu realizarea acestei bine-faceri. Promisiunea s'a împlinitu atât de pușinu, în câtu până la începutulu acestui annu scolasticu nu se afla în țerră scóle bine organizate pentru instrucțiunea feteloru, de cât scóla Lazaro-Otetelișiană din Craiova fundată de răposatulu Vornicu G. Otetelișianu, scóla Elisabetană în Bucuresci, fundată de Dómna Elisabeta Stirbeiu, Scóla din Slatina din fondurile Ionascului și scóla din Ploesci din fondurile Municipalityei acestui orașiu.

În decursulu acestui annu scolasticu s'au înființiatu mai multe esternate de fete și a nume:

7 în Bucuresci, dintre cari 5 de catră Principele Brâncoveanu din fondurile așședjăminteloru brâncovenesci, 2 de catra Eforia Scóloru din fondurile statului; institutulu Savoiiu în Țîrgulu-Jiului, împreunatu cu unu esternatu; de currëndu s'a mai deschissu de catră Principele Brâncoveanu 2 esternate în Craiova și unulu în Caracallu, și la 1 Septembrie viitoriu se voru înființia totu din fondurile Brâncovenesci alte 5 scóle de fete la Cerneți, Țîrgu-Jiului, Rîmniculu-Vâlceii, Pitesci și Țîrgovisce.

Tóte aceste însă nu ajungu spre a împlini lipsa cea mare. Femeia è prima educațoriă a omului; ea îi inspiră celle d'ântéiu simțiminte, îi da cea d'ântéiu direcțiune, îi con

duce cei d'ântéiu pași în societate. Influența mumei asupra copilului se cunoșce peste totă viața. De aceea Eforia a proiectatu a se înființa de la 1 Sept. viitoriu câte o școlă de fete nu numai în toate capitalele județelor, ci și în orașele secundare. Tot de o dată în Bucuresci pe lângă cele 8 școle de fete ce există astăzi și de cari s'a vorbitu mai sus, se voru mai înființa de la 1 Septembrie alte 2, spre a se completa în capitala țării numărul de 10 esternate de fete.— Spre a ajuta prosperarea acestor școle, Eforia folosindu-se de fondurile alocate în § XV. litt. D. din Budgetu, va propune premie pentru cele mai bune cărți coprințorie de cunoșcințe necesare unei femei ca muma de familie, ca educatoare de prunci și ca conducătoare a economiei de casa. Materiile din aceste cărți voru fi tot-de-odată și obiecte de învățatură în școlile de fete.— În fine lipsa de femei calificate spre a li se conrede conducerea acestor școle, precum și învățatura de lucru într'însele, fiindu foarte mare, de la 1 Septembrie se va deschide în Bucuresci o școlă normală cu unu intervatu de 20 eleve, spre a se forma dintre fetele române directrice și institutore pentru esternatele de fete.

Între institutele instrucțiunei primarie avemu a numera încă și internatele de fete, pentru că aceste institute n'au luat până acum la noi acea dezvoltare care să permittă a le classa între institutele instrucțiunei secundare.

Afară de institutul fundat de D. Săvoiu și deschissu în ierna trecută în Tîrgulu-Jiului, alte institute publice cu internate de fete, nu avemu de cât institutul Lazaro-Otetelisanu în Craiova și internatul Statului din Bucuresci. În cellu din Craiova se întreținea până acum 25 eleve din fondurile propriu, în cellu din capitala țării 20 de eleve din fondurile statului.— Pe lângă mai multe dispozițiuni ce s'au făcutu pentru ameliiorarea morale și materiale a acestor doue institute, s'a adogatu și numărul elevelor stipendiste în cellu din Craiova până la 50, în allu din Bucuresci până la 60. Edificiulu institutului Lazaro Otetelisanu, restauratu în annulu din urmă a devenitu mai încăpătoriu și mai correspunțoriu scopului; însă și internatul statului din Bucuresci se va așșiedia în toamna acésta în locul seu propriu, în casele cumparate de la D-ei Alessandrina Ghica.

Avendu în vedere lipsa și necesitățile ce simțimu cu toții, aceste institute sunt în adevăru foarte puține; cătra acésta elle sunt condusse până acum de persóne, straine de noi și cu naționalitatea și cu religiunea. Pe de o parte spre a puté înmulți aceste institute, iar pe de alta spre a avé o dată fiice alle patriei în capulu institutelor consacrate instrucțiunei și educațiunei femeielor române, Eforia pentru antéia dată a destinatu 6 stipendie pentru 6 tinere române, ce sunt a se trămite pe la cele mai bune internate de fete din țerrile civilisate, spre a se prepară pentru posturi de directrice de asemeni institute în patria.

Toate institutele instrucțiunei primarie voru fi superveghiate de către 3 inspectori generali, unulu pentru capitala țării, 2 pentru județie. Datoria acestor inspectori va fi a visita institutele instrucțiunei primarie cât se va puté mai dessoru, vara și ierna, spre a se convinge despre starea lor, despre progressulu ce voru face or despre defectele ce esperiința ar descoperi.

Aceste sunt dispozițiunile relative la ammeliorarea și completarea institutelor instructiunii primarie.

II.

INSTRUCȚIUNEA SECUNDARIĂ S. MEDIA.

Dela instructiunea primară trecându la cea secundară avem a observa că institutele acestui grad de instructiune, după natura obiectelor cu cari se ocupă și după scopul pentru care sânt destinate se despartu în doué grupe seu categorii: unele sunt destinate realităților și applicatiunii lor la viața practică, altele sunt destinate culturii intelectuale științifice spre a prepara pe junime pentru facultăți. De categoria celloru d'ânteu se ținu diverse institute sub diverse numiri, precum scóle reali seu de burgari, scóle profesionali, scóle commerciali, scóle de arte frumoase, scóle tehnice; de categoria celloru de allu douilé se ținu Gimnasiale seu Collegiele, și internatele ca institute succursali alle loru.

A.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

REALITĂȚI.

Cu tótă importanța la care au ajunsu în seculu nostru interesele materiali, și cu tótă influința ce și-au câștigatu dominându chiar politica statelor, institutele ce contribue la prosperitatea acestor interese au fostu represintate până acum la noi într'unu modu fórte defectuos. Scóle reali seu scóle de burgari în adeveratulu loru înțellessu n'am avutu până acum. Câteva obiecte ce se ținu de aceste scóle se propuneau în clas. a IV prtmară; însă în urma dispozițiunilor ce s'au precisatu mai sus, după duoi anni de țille vomu avè 21 de scóle reale, cari atunci cu dreptu cuvèntu voru reclama classarea loru între institutele instructiunii secundarie.

Scólele profesionale, din natura loru teoretico-practice, sunt reprezentate astăzi prin *scóla de Messerie* de la Maurogene și prin *scóla de Agricultura* din institutul de la Panteleimonu. Pe lângă tóte dificultățile cu cari au avutu și au a se lupta aceste doué institute, — dificultăți mai allesu *materiali*, elle tot au datu și până acum rezultate îmbucurătoare. Mai mulți juni eșșiți din scóla de messerie lucrédă astăzi ca *Maiestri* pentru sine. Numerulu loru ar fi mai mare, daca nu s'ar fi găsitu cu calle în tómna annului espiratu, a se trâmite în străinătate 10 dintre cei mai buni elevi ai acestor doué institute, spre a se perfeciona în specialitățile loru, ca să pótă deveni conducători de ateliere în patria. — Amèndoue aceste institute voru lua de la 1 Septembre o desvoltare mai întinsă: numerulu elevilor se va adauga, la scóla de la Maurogene până la 80, la cea de la Panteleimonu

până la 60; se voru deschide și ateliere noue. Institutulu de la Panteleimonu va capêta 4 succursuale în scôlele de agricultura practică, ce, după cum s'a dîssu, sunt a se înființia pe lîngă cele 4 scôle *normali*. — Afară de acêsta s'au proiectatu și construcțiuni noue la amendoue instituttele, și astfelu speramu că în scurtu timpu elle voru respunde pe deplinu destinațiunei loru.

Lîngă scôlele profesionali se însiră scôlele commerciali. Lipsa de assemîni scôle, în țerri, precum sunt principatele unite, udate în tótă lungimea loru de cea mai mare calle de commerciu a Europei, nu se pôte escusa decât prin nestabilitatea lucrurilor sub care a sufferitu atât de multu patria noastră. In annulu 1855 se facusse unu proiectu în privinția acêsta, care însă, ca multe alte proiecte bune, a remassu neessecutatu până acum. De la 1 Septembrie viitoriu se voru înființia deocamdată doue scôle commerciali: una în Capitala țerrei, alta în Brailla.

Intre instituttele ce ne lipsescu și a căroru lipsă se simte, é și o scólă de artele frumóse. Acêsta ar avè a se compune de o scólă de pictură, de o scólă de sculptură și arhitectura frumósă, și de o scólă de musica vocale și instrumentale, la cari s'ar putè adăuga cursuri de declamațiune și de artea dramatica. Din lipsa de persóne calificate, Eforia propussesse a se deschide acêstă scólă de la 1 Septembrie deocamdată numai cu scóla de pictură și cu cea de musica vocale; însă după găsierea cu calle a fostului Ministru allu Culteloru, scóla de pictură a remassu a se deschide în annulu scolasticu 1861—1862; iar în annulu scolasticu ce vine, scóla de arte frumóse va fi reprezentată numai prin scóla de musica vocale, care essistea de mai înainte, și care luându-se de subt îngrijirea părintelui Mitropolitu s'a transformatu în scólă de musica vocale și instrumentale, pe lîngă care s'a adăugatu și o classe de Dessemnu. — Afară de acêsta, musica chorale se întroduce încă în acestu annu, în câte cinci scôlele actuale primarie din Bucuresci, în tóte internatele Statului și în cele 4 scôle normale ce sunt a se înființia din nou.

Aici é locul de a vorbi de artea Gimnastică, destinată a mîntînè și a restaura vi-górea corpului, și a'i da totdeodată acea ageritate și desteritate plastică, cu care s'au dîtînsu atât de multu cele doue națiuni classice alle vechimei. — Acêstă arte se introduce și la noi cu începutulu lui Septembrie în internatele Statului, și spre a se putè întinde peste tótă țerra se institue tot deodată în Bucuresci o scólă provisoră de Gimnastică, în care se voru prepara ca la 20 de elevi, spre a se respândi apoi pe la diverse puncturi alle țerrei ca institutori de acêstă arte.

Instituttele consacrate réalităților și aplicațiunei loru se încheiă printr'o scólă tehnică ce se va înființia cu 1 Septembrie în Bucuresci. Elemintele acestei scôle essistu deja în divisiunea de sciinție la classile superiori alle Gimnasiului St. Savva și în cursulu de ingineria civile, cari acum voru înceta a mai figura subt aceste numiri. In locul loru se institue scóla tehnică, care după unu cursu preparatoriu de 3 anni se desface în cursuri *speciali* de aplicațiune, precum cursulu de ingineri geografî, cursulu de arhitectura, cursulu de construcțiuni de poduri și drumuri, cursulu de minere. Din aceste cu începutulu lui Septembrie se voru deschide cursulu generalu preparatoriu întregu, și doue cursuri speciali

de aplicațiune, a nume: Cursulu de ingineri geografi și cursulu de construcțiuni de poduri și drumuri. Cursulu specialu de minere se va deschide în annulu scolasticu 1861—1862.

De la scolarii ce voru voi a intra în scôla tehnică se va cere ca să fiă absolvitu cellu-pușinu 4 classe de gimnasiu.

B.

GIMNASIE.

De a doua categoriă a institutelor instrucțiunei secundarie se țin *Gimnasiile*, sèu cum le numescu francesii, *Collegiele*. Aceste sunt institutele destinate culturai intelectuale sciințifice; elle prepară pe junime pentru facultăți; prin urmare din elle are să essionă acellu corpu de ómeni erudiți, cari stau pretutindenea în fruntea întelligenței și dau Statului funcționari capabili. Din acestu punctu de vedere Gimnasiile sunt institutele celle mai nobile și mai importante.

Până la finitulu annului espiratu amu avutu în tótă țerra numai doue Gimnasie: Unulu completu de 8 classe în Bucuresci; altulu în Craiova cu 5 classe, însă destinatu a deveni completu, adangându-i-se din annu în annu câte o classe. Neajjunsulu acestoru doue Gimnasie s'a recunoscutu cu începutulu acestui annu scolasticu, cându în capitală numerru scolariloru în Gimnasiulu St. Savva crescuse atât de multu încât nu-i mai încăpeau salele. Mulțimea împedeca și progressulu în studie și mântinerea ordinii în scôlă. Drept-aceea Eforia în coînțellegere cu fostulu Ministru allu Culteloru, a propusu Măriei Vóstre crearea a doue Gimnasie noue în capitala țerrei, căroru, spre a perpetua în memoria posterității numele a duoi bărbați cu merite neperitórié pentru limba și literatura naționale, le-a datu numirea de **Gimnasiulu lui Lazaru** și **Gimnasiulu lui Mateiu Bassarabu**.

După suverana sancțiune ce ați binevoitu a da, Gimnasiulu lui Lazaru s'a deschisu în Ianuarie trecutū; iar Gimnasiulu lui Mateiu Bassarab essiste de-o-cam-dată în celle doue divisiuni alle classiloru I și II în Gimnasiulu S. Savva. De la 1 Septembrie se va așședea și acestu Gimnasiu în localu separatu, adaugandu-i-se classele III și a IV. Amendoue aceste gimnasie sunt deocamdată gimnasie mici cu câte 4 classe: însă elle se voru completa adaugându-li-se treptatu câte o classe, în proporțiunea creșterei numerulu scolariloru.

Avendu în vedere importanța acestoru institute, precum și numerulu scolariloru din scôlele primarie care cresce pe și ce merge, patru gimnasie nu sunt de ajunsu spre a satisface indigințiloru țerrei. De aceea Eforia a proiectatū înființierea de alte patru gimnasie mici în patru capitale de județie, anume în Pitesci, Ploiesci, Bușeu și Focșani.

Deodată cu créarea gimnasieloru *Lazaru* și *Mateiu Bassarabu*, Eforia a întrodussu o reformă în sistemulū studiiloru gimnasiali, și a nume în distribuirea obiecteloru între differiți professori, concentrându, însă numai în celle doue classe inferiori, celle mai multe obiecte principali în mâna unui singuru professoru. Motive grave au determinatu pe Eforiă la această modifiçațiune. Mai întèiu de tóte neputința scolariloru acestoru doue classe, de a se familiarisa într'o etate atât de fragetă, într'o etate de 10 anni, cu metódele a 7—8. Pro-

fessori, după ce ei, cu totă mulțimea obiectelor ce se propun în clasele scolare primare, erau deprinși până acum cu unu singuru institutoru. Allu doilea, dăssa schimbare a profesorilor acelleiași clase, la scolari, cari nu sunt încă în stare de a înțellege că disciplina e o parte esențială a instrucțiunei, și cari se distragu prin celle mai mici impresiuni din afară, împedeca foarte multu mântinerea bunei ordine în scôlă.— Cătră acêsta, concentrarea mai multoru obiecte principali în mâna unui professoru, mai are și acellu folosu importantu, că professorulu pôte ține armonia ce e atât de necessariă între diferitele obiecte, și-și pôte împărți timpul astfelu, în cât scolarii să pôtă învăția din fiă-care obiectu cêea ce e mai esențialu. În fine în aceste clase e vorba numai de nesce începuturi, de nesce eleminte. În mesura în care înaintediă scolarii în clase, se distribuescu și obiectele între mai mulți profesori; iar în gimnasiulu superioru, de la a IV classe în sus, fiă-care obiectu are profesorulu seu. Prin urmare motive de progressu și motive de disciplină au determinatu pe Eforia la acêstă modifiacăune, despre care ea e convinsă ca va avé rezultatele celle mai bune.

De gimnasia se ținu și internatele de băieți. Scopulă acestora nu e numai progressulă în învățature, ci cu preferinția educațiuinea. Elle sunt destinate a servi de modellu de disciplină pentru scolarii esteri, și din acestu punctu de vedere se numescu institute succursuali alle gimnasieloru. În patria noastră, unde educațiuinea în sîmulu familiei lassă încă atât de multe de doritu, necesitatea acestoru institute e motivata de sine.

Până acum însă statulu are numai unu internatu de băieți cu destinațiuinea acêsta, și Eforia recunnósce că decându s'a mutatu acestu institutu din încăperile collegiului, și s'a datu la întreprinđitori particulari, ellu n'a datu rezultatele asteptate. Spre a puté cere de la noulu conducătoru allu acestui institutu mântinerea unei regule și a unei discipline mai rigurose, precum și realizarea mai multoru îmbunătățiri necesarie, Eforia s'a vedutu constrînsă de a mări de la 1 Septembre cifra subvențiuinei destinate pentru întreținerea unui elevu, și de a adauga și numerulu eleviloru până la 60 în locu de 50 ce era până acum. Însă acestu internatu va respunde pe de plinu destinațiuinei salle numai după ce se va reasșeđia într'unu localu cu gimnasiulu cellu mare și va sta iarăși sub immediata conducere a autoritațiloru scolastice.

De la 1 Septembre viitoriu se va înființia și în încăperile gimnasiulu din Craiova unu internatu, de o cam dată numai cu 25 elevi stipendiați de la statu și alți 35 elevi solvenți.

Afară de acestea, mai essiste in Ploiesci unu micu internatu de băieți cu 8 elevi; însă acesta va lua destinațiuinea sa de institutu succursuale numai după ce se va înființia în acestu orașu gimnasiulu cellu micu proiectatu în budgetu.

În prevederea acestuia, Eforia a propusu a se adauga de la Sept. 1 numerulu eleviloru acestui institutu până la 20.

Fără îndoială aceste trei institute nu voru fi de ajunsu spre a correspunde cu necesitațile ce se simtu, și va fi neapăratu de lipsă a se înființia cu încetulu pe lîngă tôte gimnasiale câte unu institutu succursuale.

III.

FACULTĂȚILE SÈU UNIVERSITATEA.

Junii cari absolvescu studiile unui gimnasiu completu, se primescu la facultăți. Aceste sunt instituttele instrucțiunei superioare, în cari deplinescu cultura loru intelectuale acei juni alleși, despre cari am đisu că sunt chiămați a representa intelliginția națiunei și a occupa în organismulu statului diversele funcțiuni constitutive și administrative.

Studiele de facultăți figurau în programele de mai înainte alle collegiului sub numire de cursuri complimentarie; în programa actuale sunt reprezentate prin cursulu de ingineria civile și prin facultatea de dreptu.

Prin instituirea scólei tehnice, cursulu de ingineria civile nu mă are pentru sine nici unu motivu de a essiste ca cursu speciale între facultăți, de și cursurile speciali alle scólei tehnice ar fi a se considera cu dreptu cuvētu între instituttele instrucțiunei superioare.

Tot de o dată, fiind că în scóla tehnică voru fi reprezentate cu ceruta deplinătate sciințele essacte, Eforia n'a găsitu nici unu motivu de a créa o facultate speciale numai pentru céa ce numescu Francessii sciinție (sciences).

Ea propune însă înființarea facultăței filosofice, în care pe lângă filosofia în înțelesulu strínsu, vor fi reprezentate și litterele și sciințele essacte. In academia din Iassi, essiste dejă acéstă facultate cu aceeași numire și estinsiune, și acesta e unulu din motivele cari au determinatu pe Eforia a créa acéstă facultate. Scopulu ei e în generalu de a forma cu încetulu unu corpu de bărbați erudiți, și în specialu de a da indiviđi capabili pentru posturile de professori în clasele superiori alle gimnasielor. Ință din lipsa de indiviđi capabili, Eforia propune a se înființia acéstă facultate de-o-cam-dată numai cu trei catedre, până ce se voru înturna din străinătate mai mulți juni cari se prepară pentru catedrele acestei facultăți.

Facultatea juridică la care în viitoriu nu se va mai admite nimine, care nu va fi absolvitu unu gimnasiu întregu, s'a reorganisatu cu începutulu acestui annu scolasticu prin instituirea unui decanatu propriu; și fiindcă scopulu cellu mai de aprópe allu acestei facultăți e de a forma bărbați capabili pentru serviciulu administrativu allu Departamentelor ministeriali și pentru ramulu judecătoreescu, Eforia a completatu acéstă facultate împreunându sciințele politice sèu de statu, cu sciințele juridice, și propunéndu înființarea unei a doua catedre pentru dreptulu romanu.

Spe a avè o universitate, și o universitate nu e unu ce multu pentru patria nóstră, ne mai lipsescu doue facultăți: facultatea teologică și facultatea medică. Amendoue sar putè înființia ușioru, dânduse cuvenita desvoltare Seminariulu Mitropoliei și scólei de medicină ce essiste acum în Capitală. Spre acestu scopu în budgetulu acestui annu s'au și trecutu 4 stipendie pentru patru tineri ce sunt a se trămite pentru medicină la Paris. Alți 4 tineri se află dejă stndiându medicina la Paris, duoi cu stipendiu întregu, duoi cu subvențiune. S'au trecutu asseminea doue stipendie pentru duoi

tineri ce sunt a se trimitte în străinătate pentru studiul Teologiei; va fi însă de lipsă a adăuga numărul acestoru din urmă.

De institutele ce stau sub administrațiunea generale a Eforiei, se țin încă Biblioteca și Museulu.

Institutulu bibliotecii collegiului n'a fostu appréțuitu până acum din adevăratulu seu punctu de vedere. Din acéstă cauză, în singura bibliotecă ce o are statulu, lipsescu chiar și colecțiuni sistematice de operele classice antice și moderne, colecțiuni ce constituu fundamentulu și scheletulu or-cărei bibliotecii. Prin urmare Eforia s'a cređutu datóre a da bibliotecii o desvoltare correspunđetóre, mărindu-i fondulu și adăugându și numărulu funcționariloru necessarii.

În urma prețiosulu daru, ce M. Sa Regele Sardiniei a făcutu Museeloru din Bucuresci și Iassi prin trāmitterea unei colecțiuni de obiecte de istoria națurale, s'au luat dispozițiuni de a se adduce din Sardinia unu bărbatu dotatu cu necesariile cunnoscințe teoretice și practice, care în calitate de directoru să reformeđe Museulu Naționale din Bucuresci să-lu classifice, să-lu înavuțescă cu noue colecțiuni indigene, și să formeđe tot-deo-dată din tinerii români preparatori de obiecte zoologice. Spre acestu scopu s'a măritu și fondulu de colecțiuni allu Museulu.

Însă atât pentru Museu, cât și pentru Bibliotecă ne lipsescu locale cuviinčiose. De acéea Eforia a gāsitu cu calle a le așședia pe amendoue deo-cam-dată în noulu edificiu allu Academiei, care după dispozițiunile luate sperāmu că se va termina în tōmna acésta.

O societate academică sau literariă, destinată a concentra activitatea erudițiloru români, mai ânteu de tōte pentru cultura limbei și pentru studiulu istoriei naționale, e încă una din necesitățile celle mari; cu tōte aceste, motive de o însemnătate gravă au determinatu pe Eforiă a amîna pentru annii viitori realizarea acestui proiectu.

Cu tōte câte s'au enumeratu până acum, Eforia și-ar fi făcutu datoriu sa numai pe jumătate, daca ea nu s'ar fi ocupatu cu aceeași sollicitudine și de sōrta celoru ce funcționédă în institutele instrucțiunei publice. Scōla de la care Patria astéptă regenerarea sea, statulu bărbați capabili în toți ramii serviciulu publicu, și în fine tōte condițiunile și tōte profesiunile reprezentanți intelliginți, împune datorii atât de grelle și atât de delicate, în cât professorulu și institutorulu, care voiesce a lucra în consciință, e constrînsu a-și consacra tōtă viața unu studiu continuu și forte laboriosu. Retribuțiunea de până acum a Professoriloru și instructoriloru n'a fostu din celle mai attrăgătóre. Cei mai mulți profesori și institutori s'au vedutu nevoiți a-și căuta mijlōce de subsistință în alte ocupațiuni particulare; iar tinerii cei mai cu talente, deșertându salele collegieloru înainte de timpu allérgă în celle-l-alte funcțiuni alle statului, unde li se deschidu posturi mai ușóre și mai bine retribuite. De aici vine că Eforia întimpină celle mai mari greutăți în gāsirea de profesori și institutori bine calificați. La mai multe concursuri din acestu annu nu s'a prezentatu nici unu aspirante.

Spre a pune dar pe Professori în stare de a se consacra cu totulu misiunei lor, fără de a mai fi nevoiți a se distrage prin ocupațiuni de multe ori străine de sfera lor,

e de cea mai mare necesitate de a le asigura în societate o poziție și o asistență mai fără griji și mai corespunzătoare datorilor postului lor. În virtutea acestor considerațiuni, Eforia în normarea salariilor s'a ținut de principiul de a da profesorilor și instructorilor mai mult, spre a pute cere și ea dela dânsii mai mult. Sigur de patrioțicele intențiuni ale Înalțimei Văstre, ea s'a reșimțit încă pe luminatul patriotismu al reprezentanților națiunii în adunarea legislativă și e convinsă că nu s'a înșelat în speranțele sale.

Însă ameliorarea retribuțiunii nu ne va da încă bărbați capabili pentru toate specialitățile instrucțiunii publice. Alte dispozițiuni s'au luat de către Eforia în privința acesteia, trimittându-se din an în an mai mulți tineri români spre a se perfecționa pe la institutele țărilor celor mai civilizate.

Astăzi se află 39 de junci români care studiază la universități străine cu stipendiu de la stat, și alți câțiva cu subvențiuni mai mici. În anul acesta mai sunt a se trimite 9 tineri. Cu modul acesta sperăm, că în scurtu timpu instrucțiunea publică, cât pentru personalul său, va fi în stare de a se reînregi și de a se regenera necontenit din sine însăși.

O nouă lege organică pentru instrucțiunea publică se elaborează acum, după inițiativa luată de comisiunea centrală; o parte a acestei legi, relativă la organizarea unui consiliu superior de instrucțiune, se va termina în zilele aceste după inițiativa luată de actualul ministru al colțelor și instrucțiunii publice. Punându-se toate aceste în lucrare, Eforia cutedă a asigura, că școlii spre a prospera și spre a răspunde pe deplin destinațiunii sale, nu-i va mai lipsi de cât o lege de admissibilitate în stat, fără de care clasele superiori ale gimnaziilor și facultățile nu vor avea frecuentatori, și pe care ca pe o lege de cea mai imperioasă necesitate, Eforia o recomandă cu tot dinadinsul Înalțimei Văstre.

Prè Înalțate Dămine,

Prin crearea de institute noue, prin reformele introduse în cele ce există acum, prin ameliorarea retribuțiunii personalului însărcinat cu instrucțiunea, prin chirie pentru localele institutelor de instrucțiune și prin construcțiuni de edificii proprii pentru aceste institute, budgetul instrucțiunii publice a luat chiar în acestu an proporțiuni neșitate până acum la noi, și când vor exista în deplinătatea lor toate institutele câte s'au proiectat, cifra normală a budgetului instrucțiunii publice va fi îndoită mai mare. Comparată cu aceea a budgetelor trecute, această cifră se pare enormă; considerată însă ca expresiune numerică a costului tuturor institutelor de instrucțiune și educațiune ce se cuvine a avea în secolul XIX unu populu aproape de 2 milioane și $\frac{1}{2}$ locuitori, ea nu e nici de cumu exagerată. Populii ce din nedreptatea timpurilor trecute au rămas înapoi, dacă voiescu a merge alături cu națiunile civilizate, sunt constrânși a se pune pe calea progresului, și să reculegă toate puterile și a nu se trage înapoi de la nici un sacrificiu ce ar cere crearea or dezvoltarea acelor institute, cari le pot da cele mai bune garanții de asistență și de prosperitate, și aceste sunt cu preferință institutele de instrucțiunea publică. În fine Eforia n'a perdut nici un minut din vedere, că e de cea mai mare necesitate, ca na-

țiunea să ajungă cât mai curendu în stare de a satisface tuturor necesitățiloru salle aici acasă, de sine, prin mijlócele salle și cu puterile salle proprie.

Aceste sunt lucrările Eforiei scóleloru, aceste motivile de cari a fostu condussă, a-cesta scopulu la care a voitu să ajungă. Dumneđeu să bine-cuvinteđe țielele Înălțimeii Vóstre, ca să puteți glorifica era renascerei, spre lauda numelui Înălțimeii Vóstre și spre fericirea națiuneii române.

TABELLU

DE

Starea Instrucțiunii publice și private, la finele anului
scolasticu 1859—60.

B). INSTRUCȚIUNEA SECUNDARĂ.

Numele Orașului.	INSTITUTULU.	No. Professo- rilor.	No. Studinți- loru.	OBSERVAȚIUNI.
Craiova. București.	Gimnasiul cu 5 classi.	11	92	
	Gimm. St. Savva cu 8 classi	30	347	
	— Lazăru cu 4 classi.	8	181	
	Scóla Militariă	9	66	
	— de Medicina	17	88	
	— de Arte	5	51	
	— de Agricultură de la Pan- teleimonu.	5	35	
	— provisoră de Agricultură. de Silvicultură	1 4	7 13	
	Seminariulu St. Metropolie	7	100	
Râmnicu. Buđeu.	— St. Ep. a Râmnicului.	6	120	din acești-a 40 externi
Curtea de Argeșiu.	— — a Buđeului	3	94	— — 44 —
	— — a Argeșului	4	60	— — 20 —
Institute 13		110	1,254	

C). INSTRUCȚIUNEA SUPPERIORĂ.

Bucuresci.	Facultatea de drepturi.	4	42*)
	Ingineria Civile	3	**)
		7	42

*) Impreună cu auditorii.

***) Scolarii acestei facultăți au trecutu parte la scóla de Silvicultură parte la minori.

Recapitulațiune.

	No. personalului Instructoriu.	No. Studinților.
Tabellulu cu Litt. A. Instr. prim.	2501	64,050
— — B. Instr. secund.	110	1254
— — C. Instr. supper.	7	42
	2,618	65,346

TABELLU COMPARATIVU

DE

Starea Instrucțiunii publice și private pe dece anni trecuți,

însă numai în privința institutelor ce au fostu suptu imediata
inspecțiune a Eforiei Scóleloru.

Anulu.	Instrucțiunea primariă.						Instr. Secund.		Instr. Supper.		Totalulu.
	Publică.				Privată.		No. Instituteloru.	No. Scolariloru.	No. Instituteloru.	No. Studințiloru.	
	Sc. prin sate.		Sc. prin orașie.		No. Scó- leloru.	No. Sco- lariloru.					
	No. Scó- leloru.	No. Sco- lariloru.	No. Scó- leloru.	No. Sco- lariloru.							
1,847	2,309	48,545	18	2,416	187	5,339	2	408	2	7	56,715
1,851	*)
1,852	—	—	22	2,666	150	5,049	2	355	2	32	8,102
1,853	—	—	23	3,813	147	3,210	2	376	1	21	7,422
1,854	—	—	23	3,649	116	1,039	2	354	1	17	5,059
1,855	—	—	23	3,432	118	4,614	2	310	1	21	8,477
1,856	—	—	23	3,600	102	4,017	2	324	1	10	7,951
1,857	—	—	23	3,658	124	3,917	2	420	2	27	8,022
1,858	1,011	22,940	24	3,696	117	4,877	2	441	2	31	31,985
1,859	1,381	35,450	34	4,540	108	4,807	2	530	2	31	45,362
1,860	2,129	53,580	41**)	5,932	250	4,538	5**)	718	2	42***)	64,810****)

*) În anulul 1851 se găsește constatăată numai instrucțiunea primariă și secundariă publică, de aceea s'a lăssatu afară din tabellulu comparativu.

***) Scólele de Arie și de Agricultură s'au scossu dintre scólele primarie și s'au trecutu între institutele instrucțiunii secundarie. În numărulu 41 intră și Esternatele Brâncoveneșci de fete.

****) Acești-a suntu numai studinții facultății de drepturi căci cei de la Ingineria civile au trecutu parte la Sc. de Silvicultură parte la minori.

*****) Computându și scolarii din Institutele secundarie ce nu stau suptu direcțiunea Eforiei, numărulu totale allu scolariloru e de 65,316.

PROGRAMMĂ

SPECIALĂ

A

INVETĂTURELORŪ GIMNASIALI.

DIVISIUNEA ELEMENTARIA.

CLASSEA I.

1. Limba Română.

Grammatica: Etimologia și sintassea propozițiilor simple ne amplificate și amplificate. — Ortografia. — Deprinderi în lectură și declamațiuni. — Cetine și esplicări pe o carte de istoria naturale.

2. Limba Latină.

Grammatica: Etimologia, essercție de analise prin grai și la tablă. Traducțiune pe *Epitome historiae sacrae*. — Temate.

3. Limba Francesă.

Grammatica: Etimologia și sintassea generale. Lectură și scriere. Recitațiuni, temate asupra regulilor învățate. Traducțiuni dupe fabulele lui Fenelon. Essercție de memoria mică, construcțiuni de frase.

4. Religiunea.

Catechismul, partea I: esplicatiunea cellor 12 articole din simbol. — Istoria sacra pînă la Solomon. — Evangeliile duminicelor.

5. Geografia și Istoria Patriei.

Recapitularea Geografiei fizice în general, a Europei și a Principafelor Unite în particulari. — Istoria Patriei. — Noțiuni asupra istoriei Romanilor și a Dacilor. Resbel-lele lui Traian pre marginea Dunării, și aședarea cellor d'ântei colonie în Dacia. Fundarea cellor d'ântei state în România. — Noțiuni correspondătorie de Geografia.

6. Calcul.

Revisiunea cellor 4 lucrări cu numere întregi și cu fracțiuni. Problemate și essercție practice de calcul.

7. Calligrafiă.

Scriere dupe modelū a casă, și esserciție în classe.

8. Musica Vocale.

CLASSEA II.

1. Limba Română.

Grammatica: Sintassea propozițiunilor compuse; continuarea essercițiilor ortografice. Punctuațiunea. Deprinderi în lectură și declamațiuni. Compunerī mici. Cetire și espicări pe o carte de istoria naturale.

2. Limba Latină.

Grammatica: Recapitularea etimologiei. Verbe neregulate. — Sintassea. Temate. Analise grammaticale. Lectură și traducere din *Cristomatiă* și *fabulele lui Fedru*. Recitări pre din afară. *De viris illustribus urbis Romae*.

3. Limba Francesă.

Grammatica: Recapitularea etimologiei. Verbele și mai alesū celle neregulate. Temate. Esserciție de ortografiă. — Traducțiuni: La Fontaine: *fables choisies*. Recitări pre din afară.

4. Religiunea.

Catechismulū, partea II: Esplicațiunea cellorū 10 porunce divine. — Istoria sacră, continuațiune. — Evangeliele duminicilorū esplicate.

5. Geografia și Istoria Patriei.

Recapitulare asupra originii și istoriei Românilorū. Resbellele lorū cu statele învecinate de pre timpulū Cruciatelorū până în timpī mai din urmă; în detaliū: istoria lui Alessandru cellū bunū, Mircea cellū mare, Stefanū cellū mare, Michai Vitezulū, Serbanū Basarabū, Basiliu Lupu, Matei Basarabū, Serban Cantacozino, Constantin Brâncovenu. — Fanarioții. — Timpī modernī.

6. Calculū.

Recapitulare. Regula de trei, de dobinde și de societate în aplicațiunile lorū. Proportiuni.

7. Dessemnulū.

Dessemnū liniariū cu craiōnulū și condeiulū.

8. Musica Vocale.

DIVISIUNEA UMANITĂȚILORŪ.

CLASSEA III.

1. Limba Română.

Sintassea grammaticei Române. — Esserciție sintactice și ortografice. — Recitări din capete alesse din prosatorii și poeții naționali. Declamațiuni.

2. Limba Latină.

Revisiunea și recapitulațiunea elementelor etimologice principale. Analise gramaticale. Recitări. — Temate. Traducere din *Cornelie Nepote*.

3. Limba Francesă.

Grammatica pînă la sintascea. Esserciție de ortografiă și dictando. Fabulele lui *La Fontaine* și Florian. Temate. Recitări din capete alesse. Traducțiuni. *Moeurs des Israelites et des Chrétiens*.

4. Limba Germană.

Lectură și scriere. Elemente de grammatică. Mici temate. — Versiuni dictate. Esserciție de frase la tablă. Traducțiuni pe testuri foarte ușoare. — Părțile cuvîntului pînă la verbele neregulate.

5. Aritmetica raționată.

6. Istoria și Geografia vechiă.

Geografia lumii vechiă. — Istoria Ebreilor pînă la sclavia Babilonului. — Regatele Assiriei, Mediei, Chaldeo-Babilonenu, Persiei și Egiptului. — Geografia fizică a Greciei. Istoria ei cu reșbellele Medice și Peloponesiaci. — Puterea și supremația Atenei, Spartei și Tebei. Macedonia cu Filipu II. — Alessandru cellu mare și coprinderile selle. — Desmembrarea imperiului său, și formarea statelor din sfărămăturile selle.

7. Religiunea.

Explicațiune analitică și raționată a religiunii. Partea I: Despre religiune în genere. Despre cele două revelațiuni, primitivă și mosaică.

8. Dessemnū.

Dessemnū liniariū applicatū la obiecte tehnice, mecanice și de figure.

9. Musica Vocale.

CLASSEA IV.

1. Limba Latină.

Sintascea latină. Analise grammatice. Temate. Versiuni. Noțiuni elementare de prosodia latină. Traducere din *sallustii Catilina*.

2. Limba Francesă.

Esserciții asupra ortografie. Recitări din capete alesse. Traducțiuni din limba francesă în cea română și vice-versă. Fenelon: *Télémaque*. *Morceaux choisies de prose et de vers des classiques français*.

3. Limba Germană.

Verbe neregulate. Începuturi de sintasce: periode simple și compuse. Explicațiuni de autori, unele capete preparate, ăra altele în classe. Cestiuni Grammaticali. Temate.

4. Limba Grecă.

Citire și scriere. Elemente de grammatică. Declinațiuni și conjugări. Analise grammatice pêne la verbele active varitone regulate. Traducțiuni din fabulele lui Esopu și Senofonte.

5. Aritmetica raționată și Geometria plană.

6. Istoria Naturală.

Zoologia.

Comparațiune somarie a caracteriloră ființeloră organice și ne organice. Comparațiune somarie între organizațiunea animaleloră și vegetaleloră. Esposițiune generale a diferiteloră organe care constituie ună animală. Relațiunea ce există între diferitele funcțiuni animale. Descripțiunea țesetureloră principale care compună ună animale.

Funcțiunea nutrițiunei. Descripțiunea aparatului digestiv și a anecseloră sèlle. — Natura alimenteloră. Fenomenele chimice a le digestiunei. — Sângele; compozițiunea lui; aparatulă circulatoriū. Cordulă (inima), arterie și vine. Mecanismulă circulațiunei. Fenomenele circulațiunei. Comparațiune între diferențele aparatului circulatoriū la diferite animale în regnulă animală. — Respirațiunea. Fenomenele chimice a le respirațiunei. — Aparatulă respiratoră la animale mamifere, paseri, reptile, moluscă ș. c. l. — Raportulă între căldura animale și viața animale. Animale cu sângele caldă, și animale cu sângele rece. — Noțiună somarie despre funcțiunile relațiunei, sèu animale superioare (simțibilitate, locomoțiune, voce ș. c. l.)

7. Istoria și Geografia vechiă.

Instituțiuni politice a le Greciei. — Licurgă, Solone și Pisistratū. Resbellele Medice. — Miltiade și Leonida. — Salamina și Platea. Cimone. — Eschilă și Erodote. Pericle. — Resbelulă Peloponesului. — Cei 30 de tirani. — Espedițiunea lui Ciru cellă june. Retragerea celloră dece mi. — Agesilău. Epaminonda. Filipă ală Macedoniei și Demostene. — Alessandru. Intinderea imperiului sèu. Resultatulă coprinderiloră sèlle. Desmembrarea imperiului sèu. — Grecia între domnia Macedoniloră și a Romei. — Geografia fisică a Italiei. Regii și primele instituțiuni. — Republica romană; istoria internă a statului de la 510 pînă la 336. — Coprinderea Italiei. — Cartaginea. Primulă resbelă punică. Ală doilea resbelă punică. Anibală și Scipione. Constanța Romei. — Cuprinderile Romaniloră afară din Italia. — Starea Republicei romane dupe tôte aceste cuprinderi. Incercarea democratică a Graciloră. Resbelele cu Jugurta și cu Cimbrii. Mariu și Silla. Sertoriu, Spartacu, Mitridate și Catilina. Pompeiū și Cicerone. — Primulă triumviratū. Dictatura lui Cesare.

8. Religiune.

Continuarea moralei creștine. — Esplicațiunea celloră 4 Evangelisti: Mateiū, Marcu, Luca și Ioană.

9. Desemnulă.

Desemnă liniariū cu aplicațiuni ca în clasa III. Desemnă de figuri și peisage.

CLASSEA V.

1. Limba Latină.

Sintasse latină. Continuațiune. — Esserciție de grammatică și de stilă. Temate scrise. — Traducere din Cicerone: *de amicitia*. — Versiună latine.

2. Limba Francesă.

Recapitularea grammaticei întregi. — Bucăți alesse de prosă și de versuri din clasicii francesi. — Versiună și temate, esserciție continue. — Traducțiuni din limba Romană în cea Francesă și vice-versa.

3. Limba Germană.

Sintasea. — Aplicările sintasei la temate. — Cestiuni etimologice. — Esserciție de elocuțiune, de memoriă și de recitațiuni. — Traducțiuni din capete alesse, unele preparate altele nepreparate. — Temate lucrate a casă și altele în clase.

4. Limba Grécă.

Grammatica: Continuațiune. — Sintase. — Esserciție asupra declinațiunilor și a conjugărilor. Verbele neregulate. Verbele în Mi. — Lectură și traducțiune dupe Xeno-fonte și Lucianu.

5. Istoria și Geografia modernă.

Mariu și Sila. Sertoriu, Spartacu, Mitridate și Catilina. Pompeiu și Cicerone. — Primul triumviratu. — Dictatura lui Cesare. Alu doilea triumviratu. — Imperiul Romanu. Organizațiunea guvernului. Seclul lui Augustu. Imperatori din familia lui Augustu. — Nascerea și progresul Crestinismului. Imperatori Flavii, Antonini. — Starea imperiului în seclul II alu erei noastre. — Imperatori Sirii și Ilirii. — Dioclețianu. Constantinu și triumful creștinismului. Constanțu și Arianismulu. Julianu și ultima adoperare a pagânismului. Valente și invasiunea cea mare. Teodosiu. — Impărțirea imperiului. — Starea lumii romane și a lumii barbare la finele seclului IV alu erei noastre. Alaricu Radagais, Gensericu și Atilla. Clovis, Teodoricu, Longobardii, Anglo-Sassoni. — Imperiul Romanu de răsăritu. — Francia, Merovingi, Mairi de palatū ai Austrasiei. Carolu celū mare. Istoria Ecclesiei și a sântului Sediū de la alu V — IX seclu. — Arabii și Mahomete. Imperiul Arabilor. Desmembrarea imperiului lui Carolu celū mare. — Francia sub Ugo Capetū inclusivu. Espusețiunea regimelū feudale. Civilizațiunea de la seclul IX—XI. — Germania și Italia de la 888—1075. — Lupta sacerdoțiului și a imperiului. — Starea lumii înaintea espedițiunilor cruciate.

6. Elemente de fisică și chimiă (ca la Clasea VI).

7. Noțiuni de Istoria Naturală.

Botanica: caracterele generalī alle vegetalelorū, organele essențiale cari le compunū. — Rădăcinele, cōjea, foile, ș. c. l. — Nutrițiunea vegetalelorū. — Sucurile proprie. — Organele reproducțiunii. — Respirațiunea, căldura și mișcarea unorū organe din flōre. — Fecundarea și desvoltarea fructului. Structura seminței. — Classificațiunea artificiale și naturale a vegetalelorū. — Monocotiledōnele și cativa din familiile lorū; acotiledōnele și câteva din familiile lorū.

8. Algebra.

Noțiuni generale. — Celle patru operațiuni fundamentale aplicate la cățimi raționale întregi și fracționarie. — Deslegarea 1-iū a unei ecuațiuni de gradulū I-iū; 2-a a două ecuațiune de gradulū I-iū cu mai multe necunoscute. — Esserciție la deslegarea de deosebite problemate. — Discuțiunea unorū problemate. — Formarea pătratelorū cățimilorū algebrice. — Extracțiunea rădăcinelorū pătrate alle monómelorū și polinómelorū. — Deslegarea 1-iū a unei ecuațiuni de allū doilea gradū cu o singură necunoscută; 2-a a unei ecuațiuni de ântâiulū gradū cu două necunoscute și a unei alte ecuațiuni de allū doile gradū cu două necunoscute. Discuțiunea unei ecuațiuni generale de gradulū II-lea cu o singură necunoscută. — Calculū I de neraționali, 2 de imaginare. — Discuțiunea unorū problemate. — Ecuidiferințe. — Proporțiuni. — Progressiuni ecuidiferențiale și proporționale. — Rînduiri. — Permutări. — Conjugări. — Calculū logaritmiciū. — Regule de interesū simplu și compusū.

9. Desemnū.

CLASSEA VI.

1. Limba Latină.

Parallelismă între limba latină și cea română. — Esserciție de temate și versiuni asupra regulilor sintasii. Traducțiuni din *Liciv res memorabiles* (continuațiune), Ciceroni, Catilinarie, Ovidii metamorphoses, Virgiliu Georgicae.

2. Limba Francesă.

Literatura limbei franceze. Essercițiu prepapatorie. — Compozițiuni. — Stilu epistolară, descriptivă și istorică.

3. Limba Germană.

Traduceri din limba română în cea germană. — Compozițiuni în limba germană. — Esplicațiuni din autori classici; analisse litterarie a bucaților esplicate. — Temate; esserciție continue de elocutiune, de memoriă și de recitațiune.

4. Limba Grecă.

Gramatică. Sintasse practică. Traducere din Demostenă, Xenofonte, Plutarchă, Temistocle.

5. Algebra (ca la clasa 5).

6. Istoria Naturală.

Zoologia și Fisiologia. —

7. Fisica și Chimia.

Fenomenele naturale și cauzele lor. — Obiectul fiseei: Apăsarea. Căldură Electricitate. Electru-magnetism. Acțiuni molecularii. Acustică. Optică. Elemente ale sistemului lumii.

Apesare: Apesare și greutate; balante; greutatei specifice și densități. Presiune a licuidelor. Presiune a aerului, corpă plutitoră. Mișcări ale licuidelor. Mișcări ale gazelor. —

Căldură: — Construcțiune a termometrului; dilatațiune. Unitate de căldură; capacitate a corpurilor pentru căldură. Fusiune și solidificațiune. Aburi, căldură radiantă.

Electricitate: Atracțiune și repulsiune electrice. Electricitate prin influință. Electricități dissimulate. Ecuilibru și mișcare a electricității. Cause ce desvoltă electricitatea.

Magnetismă: Atracțiune și repulsiune magnetice. Acțiune magnetică a pământului. Legi ale acțiunilor magnetice; magnetizațiune.

Chimie. — Noțiuni preliminari. Deosebite stări alle materiei. — Cohesiune. Diferență între cohesiune și affinitate. Cristalizațiune. Distincțiune între combinațiune și amestecătură. Syntesă și analysă. — Cause ce modifică affinitatea. — Fenomeni ce însocesc combinațiunea corpurilor.

Legi ale combinațiunilor și nomenclatură. Corpă simpli. — Corpă compuși. Compuși binari și ternari. — Aliagi. Legi ale proporțiunilor multiple. — Oxygeni: Preparațiune Proprietăți. Combustiune vie și înceată. Căldură produsă prin combustiunea principalilor corpă combustibili. — Azotă și aeră atmosferic. Analise cualitativă a aerului. Preparațiune a azotului. Proprietăți. Analise cuantitativă a aerului. — Hydrogenă. Apă. Preparațiune a Hydrogenului. Destilațiune a apei. Analise și syntesă a apei. Ape minerale, thermale, reci. Aeră desvoltat în apă. Noțiuni asupra ecuivalentilor. — Carbonă: Cărbuni fossili și cărbuni artificiali. Proprietăți alle carbonului. Oxydă de carbonă și acidă carbonic. Hydrogenă carbonit. Hydrogenă bicarbonit. Gază de luminat. Lampa lui Davy. —

Compuși oxygenați ai azotului. Nitru. Pulbere de armă.— Ammoniacă.— Sulfă. Acidă sulfosă. Acidă sulfurică. Extracțiune a sulfurului. Hydrogenă sulfurată.— Phosphoră. Acidă phosphorică. Acidă phosphorosă. Phosphorescență. Hydrogenă phosphorată. Preparațiune a phosphorului.— Chloră. Acidă chlorhidrică. Iodă. Acidă fluorhidrică. Acidă borică. Acidă silicică. Cyanogenă. Classificațiune a metaloidiloră în familii.

8. Istoria și Geografia critică.

Istoria vechiă pînă la mórtea marelui Alessandru.

9. Limba Italiană (facultativă).

10. Musica vocale (facultativă).

DIVISIUNEA SUPERIORĂ.

CLASSEA VII.

Secțiunea Litteriloră.

I. Limba Latină.

Temate. — Traducțiune din romănesce în latinesce. — Exercitii de versificațiune. — Explicațiuni asupra principalilor forme metrice ale odei. Autorii *Cicero-de-oratore*. *Virgiliu Aeneides*. *Tacitu vita Agrippae*.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

2. Limba Francesă.

Litteratură. — Compuneră. — Exercitii de aplicări. — Poesia. — Retorica. —

3. Limba Germană.

Litteratură. — Exercitii de compozițiuni. — Scrisori, narrațiuni, descrițiuni, recitațiuni. — Șileră. — Traducere din limba germană.

4. Limba Grecă.

Teorie sintactice și versiuni — Traducere din Platone. Omeră: *Iliada*. — Noțiun asupra vieței lui Omeră, a epocii selle și a caracterului poematelor selle.

5. Filosofia.

Introducere: Obiectulă filosofiei și utilitatea ie. Divisiunea filosofiei.— Facultățile sufletului: Sensibilitatea, Intelligința, Voința — Logica: Definițiunea logice și scopulă ie.— Despre metodă.— Despre certitudine și despre diferitele ie specie.— Despre inducțiune, analogiă și deducțiune.— Despre silogismă.— Despre autoritatea mărturiei ómeniloră.— Despre semne și limbă în reportă cu cugetarea.— Despre cauza erroriloră nóstre și despre metodele d'a le îndrepta. Morala: Obiectulă moralei și profitulă ie.— Reportulă Moralei cu dreptulă; divisiunea ie. Morala generale și morala speciale.— Despre diversele motive ale acțiuniloră umane și importanța loră relativă.— Despre datoriele individuali, sociali și religiöse.

6. Istoria critică și Geografia.

Istoria eyului mediă.

7. Limba Italiană (facultativă).

8. Musica vocale (facultativă).

CLASSEA VII.

Secțiunea Științelor.

1. Limba Francesă,

Ca la secțiunea litterelor.

2. Algebra superioară și Geometria analitică.

3. Istoria Naturale.

Zoologia și Fiziologia (ca la clasa VI, mai dezvoltate).

4. Filosofia.

Ca la secțiunea litterelor.

5. Trigonometria.

Semestrul I.

Trigonometria dreptă liniată cu aplicațiuni la ridicarea planurilor.— Principie preparatorie.— Formulele 1° de sină, cosină, tangență, cotangență, de sumă și diferență a două arce în funcțiune de aceste linii de arce simple; 2° de aceste linii relative la arce multiple în funcțiune de linii de arce simple.— Construcțiunea și întrebuințarea tabelor trigonometrice.— Teoreme generale pentru deslegarea triunghiurilor în genere.— Aplicațiunea Trigonometriei, 1° la măsurarea suprafețelor triunghiulare și poligonale a înălțimilor în deosebite cazuri, a distanței între 2 puncte neapropiate.— 2° la reducțiunea unui unghi la centrul stațiunii și la orizont, 3° la determinățiunea unui alți patrule puncte de la care se vedă trei alte unghiuri date 4° La determinățiunea diametrului unui basinal circular neapropiat.

Semestrul II.

Trigonometria sferică cu aplicațiuni la ridicarea planurilor.— Relațiunile între unghiurile și laturile unui triunghi sferic oblic și drept unghi.— Deslegarea triunghiurilor în toate cazurile putincioase.— Considerățiunea casurilor cu două soluțiuni.— Aplicațiuni la cestiuni geodesice.— Topografia.— Ridicarea și construcțiunea planului: canavațiuni și scara planurilor.— Construcțiunea canavațiunilor prin distanțele puncturilor la meridian și perpendiculara ei.— Determinarea meridianei.— Ridicarea obiectelor amănunte prin planșetă și echeri.— Determinarea lungimei și a azimutului liniilor de conturul unei moșii ridicate trigonometric.— Împărțirea țărrămurilor de deosebite forme.— Cunoștințe elementare de nivelățiune

6. Fisica superioară.

Fluide imponderabile.— Căldura.— Construcțiunea și usul termometrelor.— Indicațiunea coeficienților de dilatațiune a solidelor, lichidelor și gazelor.— Întrebuințările lor.— Gazele.— Măsura forței elastice maximum a vaporului de apă la deosebite temperature, prin procederea lui Dalton. Tablouri. Ebulițiune.— Căldură latentă.— Condesațiune.— Destilațiune. Alambicuri. Conductibilitatea corpurilor pentru căldură. Procederea lui Ingenhouz, pentru corpurile solide. Determinățiunea căldurii specifice a corpurilor solide și lichide după metoda amestecăturilor. Amestecările gazelor cu vapori.— Igommetru cu pâr.— Căldura Radiantă.— Electricitate.— Electroscoپی.— Machină electrică.— Butelia de Leyde.—

Baterie electrice. — Electrometru condensatoriu. — Electricitate atmosferică. — Tunet. — Paratonere. — Magnetism. — Atracțiunea care se exercită între magnet și fier. — Polul magnetelor. — Procederi de magnetizare. Acțiunea magnetului. Definițiunea declinațiunii și înclinațiunii. Busolă. Galvanism. — Experimentele lui Galvani, ale lui Volta. Dispozițiunea pilei voltaice. — Galvanoplastia. — Auritură, Argintătură. Electromagnetism. — Optică. — Propagațiunea luminei într-un mediu omogen. — Reflecțiune. — Refracțiune. — Efectele lentilelor concave și convexe. — Acțiunea prismelor. Descompozițiunea și recompozițiunea luminei. — Descripțiunea instrumentelor de optică cele mai simple. — Camera neagră, lupă, microscop. — Luneta lui Galileu. Lunetă astronomică. Telescopul lui Newton.

7. Desemnul.

CLASSEA VIII.

Secțiunea Litterelor.

1. Retorica.

Istoricul litteraturii române. — Retorica. — Compuneri după aplicarea regulilor retorice.

2. Limba Latină.

Lectura și traducțiunea autorilor: *Cicero, de officiis, Taciti annales*, Virgilii *Aeneides*, Horatii *Odae, sermones, epistolae*, Versiuni și temate.

3. Limba Franceză.

Istoria filosofică și critică a litteraturii franceze. — Exercitii asupra stilului, cu observațiuni filologice și estetice. Compuneri. Recitări și versiuni. — *Morceaux choisis de Pascal, Labruyere, M-me de Sévigné, Massillon, Fontenelle, Buffon, Montesquieu*.

4. Limba Grecă.

Teorie sintactice și versiuni. Traducere din Demostene. — Omer: *Iliada*. Noțiuni asupra vieții lui Omer, a epocii sale și a caracterului poematelor sale.

5. Filosofia.

Definițiunea și utilitatea istoriei Filosofiei. — Divisiunea ei. — Școlile principale ale filosofiei grece înainte de Socrate. — Socrate și caracterul noului metod introdus de dânsul. — Filosofia greacă de la Socrate și până la finele școlii Alessandrine. — Școlasticii principali. — Școlile principale de la Bacon și Descartes până la Cantu. — Concluziune.

Teodicea. Despre existența și attributele lui Dumnezeu. — Despre obiecțiunile trase din realul fizic și realul moral. — Destinațiunea omului. — Despre nemurirea sufletului.

Cursul liber pe lângă Gimnaziu.

Istoria litteraturii elene și latine.

Gimnasiulă Lazară.

CLASSEA I.

1. Limba Romănă.

Grammatica: Etimologia și sintascea de propozițiuni simple și amplificate. Ortografia. Noțiuni de punctuațiune. Deprinderi la lectură și declamațiuni.

2. Limba Latină.

Grammatica: Etimologia și sintascea de propozițiuni simple. Traducțiune din Epitome Historiae Sarsae. Temate.

3. Geografia și Istoria Patriei.

Recapitulațiunea geografiei fizice în generală; a Europei și a Principatelor Unite în specială, Istoria Patriei. Noțiuni asupra Istoriei Romanilor și a Dacilor. Resbellele lui Traiană pe marginea Dunărei și aședarea celloră d'ânteuă colonie în Dacia. — Fundarea celloră d'anteuă state în România pentru până la starea Moldaviei sub Ștefană I și fii seă.

4. Matematica.

Revisiunea celloră patru operațiuni cu numere simple și complesse. Frațiuni vulgare și decimală. Reporturi și proporțiuni.

5. Cosmografia.

Figura pamântului. Mișcarea pamântului în giurulă Sorelui și în giurulă ossei selle. Timpurile zilei, cari resultă din rotațiunea pamântului. Timpurile annului, cari se nască din revoluțiunea pamântului în giurulă Sorelui. Zodiaculă. Planete. Comete. Luna în raportulă seă către pamântă. Eclipse. Calendariulă.

6. Istoria Naturale.

Zoologia: Generalități și clasificatiuni. Mammifere. Passeri. Reptili. Pesci. Insecte. Arachnoide. Miriapode. Crustacee. Anelide. Molusce. Zoofite. — Despre traiulă animaleloră. Nutrirea și respirațiunea. Celles cinci simțiuri. Ordinulă patrumăneloră și allă carnivoreloră.

7. Limba Francesă.

Esserciție de lectură. Analisă gramaticale asupra celloră d'anteuă șesse părți alle cuvântului. Recitatiuni din fabulele lui Fénelon. Dialoguri franceze și române.

8. Religiunea.

Catechismulă creștină. Partea II. Speranția, Rugăciunea Domnului împărțită în șapte cereri. Celles nouă fericiri explicate.

Partea III. Amorea divină. Decalogulă seă celles dece precepte. Istoria Sacră. Vechiulă Testamentă. Epoca I. Creațiunea. II Diluviulă Universale pônă la Avraam. III pônă la Moise.

9. Calligrafia.

CLASSEA II.

1. Limba Latină.

Grammatica: Etimologia. Analise și traducțiuni din fabulele lui Fedră și din De viris illustribus urbis Romae. Recitațiuni.

2. Limba Română.

Grammatica: Sintasea propozițiilor. Recitațiuni din capete alese din prosatorii și poeții naționali. Analise grammatice și sintactică.

3. Limba Francesă.

Esserciție grammatice asupra totoră părților cuvântului. — Studie asupra verbelor regulate și anormale. Recitațiuni din fabulele lui La Fontaine.

4. Geografia și Istoria Patriei.

Din Geografia: Charta Daciei antice și a țerrelor limitrofe. Din Istoria Țerei: De la venirea Bulgarilor în secolul al 7-lea pînă la Constantin Brancovénul esclusiv.

5. Matematica.

Fracțiunile simple, decimale. Numerele complesse. Reporturile. Proporțiunile. Regula de trei, de dobîndi și de tovăroșă.

6. Istoria Naturală.

Zoologia. Divisiunea ei. Vișiele umane. Ccele cinci simțuri. Patrumănele. Carnivorele. Rosătoriele. Edentatele și Pachidermele.

7. Religiunea.

Istoria Sacră. Vechiul Testament: Epoca I, II, III, IV și V pînă la captivitatea Babiloniei. Noul Testament: De la nascerea lui Iisus Christos pînă la a sea Înălțare și pogorirea Spiritului Sânt.

8. Dessemnul.

CLASSEA III.

1. Limba Română.

Sintasea. Recitațiuni din capete alese din prosatorii și poeții naționali.

2. Limba Latină.

Revisiunea celloră d'ântêi elemente. Analise grammatice. Temate și versiuni. Traducțiuni din Corneliu Nepote.

3. Limba Francesă.

Esserciție asupra lui Telemac. Analise grammatice și logică. Temate și versiuni. Conversațiuni în limba francesă. Recitațiune din grammatica francesă.

4. Istoria și Geografia.

Istoria Greciei pînă la dismembrarea Imperiului lui Alessandru cellu Mare inclusiv.

5. Matematica.

Calculul numerelor întregi, fracționarie, decimali și complexe.

6. Fisica.

Greutatea. Acustica. Căldura și Electricitatea.

7. Religiunea.

I. Isagogica sêu cunoștința cărților sante alle vechiului și noului Testament.

II. Necesitatea religiunii în societatea umană pentru totu omul, onest. Morala creștină.

8. Dessemnul.

CLASSEA IV.

1. Limba Română.

Națiuni preparatorie la artele de a scri: Conversațiunea; lectura; traducțiunea; imitațiunea. Facultățile litterarie. Stilul. Figurele: Tropurile.

2. Limba Latină.

Sintassea. Prosodica. Națiuni de metrică: versul Exsametru și pentametru. Temate și versiuni. Traducțiuni din Sallustii Catilina și Ovidii Metamorphoseon.

3. Limba Ellenă.

Senofonte: Cyropaediă. Lectură. Traducțiune. Recitațiune.

4. Limba Francesă.

Grammatica. Analise logică. Esserciție assupra difficultăților limbei franceze. Esserciție assupra lui Telemac. Conversațiuni în limba franceză.

5. Istoria și Geografia.

Istoria Romanilor pône la suppunerea Asiei de Pompeiu (63) inclusiv.

6. Aritmetica.

Operațiunile abbreviate. Numere prime. Estrațiuni de rădăcini. Proporțiuni.

7. Geometria.

Geometria plană.

8. Fisica.

Greutatea. Acustica. Căldura. Electricitatea.

9. Religiunea.

I. Introduțiune în cărțile sacre, cunoștința lor.

II. Despre Religiune în genere și despre cea creștină în special. Scopul, necesitatea Religiunii.

III. Morala sêu Etica creștină. Definițiunea, divisiunea Etice. Cea creștină și filosofică. Legea divină și obligațiunea fundamentale a lucrârilor libere. Sensualitatea și rațiunea. Fundamentul Religiunii creștine în privinția moralei.

10. Dessemnul

PROGRAMMĂ A CLASSILORŪ PRIMARIE 1859—1860.

CLASSEA I.

1. Sillabire, Lectură și Scriere după modelū.
2. Scrierea numerelorū și calculū din memoriă asupra cellorū patru operațiuni cu numere întregē.
3. Recitare de rugăciuni.

CLASSEA II.

1. Lectură și Scriere calligrafică după modelū și dictando.
2. Celle patru operațiuni aritmetice cu numere întregē; Adunarea și Scăderea cu numere complesse.
3. Elemente de Catechismū, partea I și II.
4. Distingerea părților variabilī alle Grammaticēi; în modulū cellū mai practicū, și fără carte.
5. Divisiunea pământului în Contininți și Oceane.
6. Esserciție asupra chartei României fără testū.

CLASSEA III.

1. Lectură cu înțelegere asupra Istoriei României și pre Felurimi de manuscrise.
2. Calligrafiă și Dictando, conformū cu regulele etimologice.
3. Elemente de Catechismū, partea III, și Istoria Sacră.
4. Aritmetică. — Frațiuni Ordinarie, Decimālī și Complesse; Reguli de trei, de asociațiune și de interessū.
5. Elemente de Geografiă fizică și politică a cellorū cincī contininți în generalū (Europa mai dezvoltată) și a Principatelorū-Unite, în parte.
6. Etimologia limbei.
7. Recitări, eserciții de scrisū, declamațiuni.

CLASSEA IV.

1. Arritmetică applicată la Commerciū.
2. Contabilitate în partidă simplă.
3. Elemente de analise logică și de Stilū epistolariū practicū.
4. Elemente de Geometriă și principe de Desemnū liniarū, applicate la măsurarea suprafecelorū și a solidelorū.
5. Noțiuni de Cosmografiă.
6. Elemente de Istoria Naturale.
7. Istoria României.
8. Recitări, declamațiuni, compunerī.

Musica Vocale.

Principie Elementarie.

Solfegie facili pentru două voci, cântate de toți Elevii.

Solfegie mai dificili pentru două voci, cântate de o parte din elevi.

Corul de introducere din Op. "Ernani," de Mr. Verdi.

Scena și Aria pentru Carlo "Lo vedremo, meglio audace," din Op. "Ernani," executată de C. Ant. Chrisoscholeu, elev în cl. VII-a secț. sciint.

Stabat Mater pentru patru voci, compus de B. Franchetti.

Corul călugărilor, Scena, Aria pentru Pagano și Corul Sgherilor "Sciagurata! hai tu creduto," din Op. Lombardi de Mr. Verdi. Executată de C. Ant. Chrisoscholeu cu corul elevilor.

Corul Sicarilor "Chi v'impose unirci a noi," din Op. Macbeth de Mr. Verdi.

Cavatina cu Cor pentru Zacaria "Sperate, o figli," din Op. Nabucodonosor, de Mr. Verdi. Executată de C. Ant. Chrisoscholeu cu corul elevilor.

Prof. B. Franchetti.

Anniulă 1859—1860.

DISTRIBUȚIUNEA PREMIILORU

Iuniu 29 annulu 1859—60.

Premiele s'au determinatu dupe rezultatulu noteloru de peste totu annulu, calculatu pentru tóte obiectele împreună, în conformitate cu metodă adoptată.

GIMNASIULU St. SAVA.

Clasea I.

Premiu I. cu corónă.
Cairu Gregoriu.
Demetriu Urșeanu.
Lupescu Ilie.
Apostolescu Constantin.

Premiu II.
George Papadepolu.
Gealepu Constantin.

Premiu III.
Botea Constantin.
Cotache Ioannă.
Lerescu Nicolae.

Accesiți I.
Carcalechi Nicolau.
Deblevu Aristide.

Accesiți II.
Dărmănescu George.
Accesiți III.
Candiano Constantin.

Clasea II.

Premiu I cu corónă.
Dianu Floru.
Chiriacescu Constantin.

Premiu II.
Dobronianu Demetriu.
Capeleanu Gregoriu.

Premiu III.
Bobescu Constantin.
Brătianu Vasiliu.
Demetriu Russo.
Cloșenianu Nicolau.

Accesitu I.
Giulescu Demetriu.

Accesitu II.
Hristache Popescu.

Accesitu III.
Ióne Stravolca.

Clasea III.

Premii I cu corónă.
Badulescianu Iónne.
Angelescu Eugeniu.
Plenicianu Iónne.

Premii II.
Mironescu Constantin.
Herâscu Zanfiru.

Rremiu III.
Iacobescu Petre.

Accesitu I.
Draghicescu Nicolau.

Accesitu II.
Taccopolu Alessandru.

Clasea IV.

Premii I cu corónă.
Sândulescu Iónne.
Rimniceanu Vasiliu.
Alluneanu Floru.

Premii II.
Sârădeanu Alessandru.
Dimitrescu Gregoriu.

Premii III.
Petrescu Georgin.
Pitesteanu Spiridonu.

Accesitu I.
Mincu Stefanu.

Accesitu II.
Lupea Gregoriu.

Accesitu III.
Buescu Vasiliu.

Clasea V.

Premii I cu corónă.
Rimnicianu Iónne.
Popescu Constantinu.

Premii II.
Ciurea Nicolau.
Dimitriade Alessandru.

Premiu III.
Chivu Atanasiu.

Accesitu I.
Cirişianu Gregoriu.

Accesitu II.
Popescu Vasiliu I.

Accesitu III.
Popescu Vasiliu II.

Clasea VI.

Premii I cu corónă.
Stânescu Nicolau.
Pretoru Iónne.

Premii II.
Poenaru Ionne.
Atanâşescu Demetriu.

Premii III.
Herisescu Mihailă.
Popescu Constantină.

Accesitu I.
Paucescu Gregoriu.

Clasea VII de matematică.

Premii I cu corónă.
Robescu Constantină.
Socolescu Teodoru.
Pancu Leonida.

Premii II.
Hrisoscoleu Constantinu.
Robescu Alessandru.

Premiu III.
Grecescu Iónne.

Clasea VII de littere.

Premii I cu corónă.
Stoicescu Petre.
Constantinescu Barbu.
Cratunescu Nicolau:

Premiu II.
Somanescu Sava.

Premii III.
Schina Mihailă.
Lascu Gregoriu.

Accesitu I.
Dimetrescu Dimetriu.

Accesitu II.
Robescu Nicolae.

Clasea VIII de littere.

Premii I cu corónă.
Chintescu Nicolae.
Ionescu Demetriu.

Premii II.
Popescu Simeon.
Ionescu Constandin.

Accesitu I.
Georgescu Alessandru.

Accesitu II.
Atanasiade Iónne.

CALIGRAFIE.

Clasea I.

Premii I cu corónă.
Prejbeanu Georgiu.
Demetriu Urşianu.

Premii II.
Giulescu Iónne.
Lerescu Nicolau.
Dimitrescu Gregoriu.

Premii III.
Badulescu Iónne.
Georgescu Iónne.

DESSEMŢŪ.

Clasea II.

Premiu I cu corónă.
Doicescu Mihailă.

Premiu II.
Chiriacescu Constantin.

Premiu III.
Dianu Floru.

Commemoraţiune onorifică.

Baitler Constantinu.
Georgescu Ionne.
Leca Constantin.

Clasea III.

Premiu I cu corónă.
Dobrescu Georgiu.

Premiu II.
Segărcianu Coriolanu.

Premiu III.
Poenaru Iuliu.

Commemoraţiune onorifică.

Dendrinu Iónne.
Stâtescu Paulu.
Soiculescu Nicolau.

Clasea IV.

Premii I cu corónă.
Petrescu Georgiu.
Leca Demetriu.

Premii II.
Fraivaldu Alessandru.
Mincu Stefanu.

Premiu III.
Zanfiroglu Georgiu.

**Commemorațiune ono-
rifică.**

Alluneanu Floru.
Măldărescu Corneliu.
Periețianu Demetriu.
Rîmnicianu Vasiliu.
Tufeanu Nicolau.

Clasea V.

Premiu I cu corónă.
Chivu Atanasiu.

Premii II.
Rimniceanu Iónne.
Ciurea Nicolau.

Premiu III.
Dimitriade Alessandru.

**Commemorațiune ono-
rifică.**

Geanoglu Georgiu.
Nițescu Mihailu.
Popescu Vasiliu.
Stoicescu Alessandru.

MUSICA VOCALĂ.

Clasea I.

Premiu I cu corónă.
Pănculescu Mateiu.

Premii II.
Georgescu Ionne.
Stefănescu Tănase.

Premii III.
Giulescu Iónne.
Panaiotescu Iónne.
Demetriu Ușianu.

Accesiti I.

Maca Nicolau.
Maca Mihailu.

Accesitu II.

Goldu Scarlatu.

Accesitu III.

Zotu Gregoriu.

Clasea II.

Premiu I cu corónă.
Georgescu Constantinu.

Premiu II.
Dombovici Constantinu.

Premii III.
Chiriaescu Constantinu.
Stravolca Iónne.

Clasea III.

Premii I cu corónă.
Herăscu Zanfiru.
Poenaru Iuliu.

Premii II.
Angelescu Eugeniu.
Niculescu Demetriu.

Premiu III.
Mironescu Constantină.

Clasea IV.

Premiu I cu corónă.
Caplescu Mihailu.

Premiu II.
Fraivaldă Alessandru.

Clasea V.

Premii I cu corónă.
Oporeanu Romulu.
Oporeanu Remu.

Premiu II.
Moroiu Alessandru.

Clasea VII.

Premii I cu corónă.
Hrisoscoleu Constantinu.
Socolescu Teodoru.
Constantinescu Barbu.

Premiu II.
Stoicescu Petru.

**Gimnasiulu Matheiu
Bassarabu.**

Clasea I.

Premiulu I cu corónă.
Pănculescu Mateiș.
Premii II.
Marinovici Zanfiru.
Zanfirescu Zanfiru.

Premii III.
Stefănescu Anastasiu.
Mauerhamer Scarlatu.
Pătărlăgeanu Georgiu.

Accesiti I.
Manolescu Ionne.
Zaharia Georgiu.

Clasea II.

Premii I cu corónă.
Negreanu Demetriu.
Petraru Ionne.
Miltiade Barbu.

Premii II.
Mihăescu Stefanu.
Micescu Nicolau.

Premiu III.
Mateescu Constantinu.

Accesitu I.
Panaiotescu Alessandru.

Accesitu II.
Starostescu Demetriu.

Accesitu III.
Marinu Vasiliu.

CALIGRAFIE.

Clasea I.

Premiu I cu corónă.
Pănculescu Mateiu.

Premii II.
Zanfirescu Zanfiru.
Popescu Teodoru.
Marinovici Zanfiru.

DESSEMÑÛ.

Clasea II.

Premiu I cu corónă.
Mihalescu Stefanu.

Premiu II.
Veronescu Iónne.

Premiu III.
Negreanu Demetriu.

Commemorațiune onorifică.

Micescu Nicolau.
Negulescu Iónne.
Vasilescu Diamandj.

Gimnasiulu Lazaru.

Clasea I.

Premii I.
Petrescu Nicolae.
Blumenfeld Avraam.

Premiu II.
Economu Elefteriu.

Premiu III.
Balanoglu Temistocle.
Accesit I.
Cosma Georgiu.

Accesit II.
Caenescu Cociu.

Accesit III.
Mihăescu Emanuel.

Commemorațiune onorifică.

Marcu Avraam.
Ionescu George.
David George.
Gregoriu Teodoru.
Bratianu George.
Bujorénu Nicolae.
Protopopescu Alessandru.

Clasea II.

Premii I.
Dumitrescu Nicolae.
Zenide Mihail.

Premiu II.
Menahem Issaac.

Premiu III.
Periețienu Ștefan.

Accesit I.
Tabacovici Chiriacū.

Accesit II.
Simeon Frenchel.

Accesit III.
Paplica Gregoriu.

Commemorațiune onorifică.

Coemū Solomon.
Leibel Leon.
Mihail Georgiu.
Bilciurescu Alessandru.
Dimitrescu Georgiu.
Paraschivescu Miltiade.

Clasea III.

Premii I.
Davicion Isaac.
Mihăescu Emanuel.

Premiu II.
Rosental Moritu.

Premiu III.
Stoicescu Constantin.

Accesit I.
Eustatiu Mihail.

Accesit II.
Rusescu Apostol.

Commemorațiune onorifică.

Bratescu Ioanne.
Gold Eronimu.
Ionescu Ștefanu.
Procopiu Ioanne.

Clasea IV.

Premii I cu corónă.
Angelescu Pandeale.
Tiarusianu Panait.

Premiu II.
Lóbel Lazaru.

Premiu III.
Mariano Georgiu.

Accesit I.
Lerescu Teodoru.

Accesit II.
Chirilovu Georgiu.

Accesit III.
Daniulescu Petre.

Commemorațiune onorifică.

Boranescu Alessandru.
Eliade, Ioanne.
Lupescu Alessandru.
Porroinenu Constantin.
Vespescu Ilie.
Vaimbeergu Sigismund.
Zalicu Demetriu.

Clasea I. Caligrafiă.

Premiu I.
Ignatiu Filmanu.

Premiu II.
Cosma Georgiu.

Premiu III.
Nițulescu Ioanne.
Accesit I.
Petrescu Nicolae.

Clasea II. Dessemnă.

Premii I cu corónă.
Tabacoviči Alessandru.
Rot Moisi.
Premiu II.
Zenide Mihail.
Premiu III.
Periețenu Stefanu.
Accesit I.
Menahem Isaac.

Clasea III. Dessemnu.

Premii I cu corónă.
Rusescu Apostolu.
Gold Eronimu.

Premiu II.
Teodor Savva.

Premiu III.
Vetra Antoniū.

Accesit I.
Mateescu Teodoru.
Accesit II.
Eustatiu Mihail.

Clasea IV. Dessemnu.

Premiu I cu corónă.
Băltescu Constantin.
Premiu II.
Lerescu Teodoru.
Premiu III.
Mariano Georgiu.
Accesit I.
Löbel Lazaru.
Accesit II.
Zalicu Demetriu.
Accesit III.
Mihăescu Gregoriu.

CLASSELE PRIMARE

Colorea de roșu.

Clasea I.

Premii I cu corónă.
Nisipeanu Iancu.
Bogdanescu Ioanu.

Premii II.
Macacecu Pavelu.
Radulescu Vasile.

Premiu III.
Constandinescu Nicolae.

Accesiți.
I.

Oacea George.
Rossescu Vasile.

II.
Constandinescu Dimitrie.
Dancoviči Chiriță.
III.
Maccentian Vasilie.

Clasea II.

Premii I cu corónă.
Ghelaiu Lați.
Iconomu Iorgu.

Premii II.

Macacecu Ferri.
Popescu George.

Premiu III.

Georgescu Petru.

Accesiti.

I.
Georgiu Ilie.
Stănostescu Nicolae.

II.
Georgescu Dumitru.
Trandafirescu Giță.

III.
Nicolescu Dumitru.

Clasea III.

Premii I cu corónă.
Anastasiu Smarandache.
Bagdatū George.

Premii II.
Cordea George.
Risescu Radu.

Premiu III.
Trandafirescu Vasile.

Accesiți.

I.
Drocu Nicolae.
Bisantiu Matei.

II.
Fontaninu George.
Pănescu Dimitrie.

III.
Popescu Vasile.

Clasea IV.

Premii I.
Mirescu Ioanu.
Popescu Matei.

Premii II.
Pănculescu George.
Costantinescu George.

Premiu III.
Balabanū Nicolau.

Accesiti.
I.
Stefănescu Nicolau.
Demetrescu Michailu.

II.
Popescu Christache.
Goldu Iosifu.

III.
Georgescu Christache.

Colórea de Verde.

Clasea I.

Premii I cu corónă.
Popescu Ioanu IV.
Ienache Voicu.

Premii II.
Șerbănescu Vasilie.
Fotino George.
Premiu III.
Antonescu Grigorie.

Accesți.
I.

Papazolu Fotea.
Popescu Constantin II.
II.
Nițescu Nicolau.
Niculescu Ioanu I.
III.
Șerbănescu Dobre.

Clasea II.

Premii I cu corónă.
Lambrinescu Ioanu.
Ionescu Alessandru II.
Premii II.
Stefănescu Constantin.
Georgescu Demetru I.
Premiu III.
Popescu Constantin I.

Accesți.
I.

Gheorghescu Alessandru.
Nestoru Victor.
II.
Lumpati Stefanu.
Demetrescu Danielu.
III.
Popescu Gheorghe.

Clasea III.

Premii I cu corónă.
Sigetă Mihailu.
Teodorescu Demetriu.

Premii II.

Barzonă Petre.
Păvelescu Mihailu.
Premiu III.
Teodorescu Georgiu.

Accesți.
I.

Lăzarescu Mihailu.
Georgescu Constantin.
II.
Șoroștini Carolu.
Constantinescu Stefanu.
III.
Paciurea Constantin.

Clasea IV.

Premii I cu corónă.
Demetrescu Ioanu.
Șerbănescu Petrache.
Premii II.
Demetrescu Toma.
Alessandrescu Ioanu.
Premii III.
Mihăescu Constantin.

Accesți.
I.

Popescu Nicolae.
Popescu Constantin II.
II.
Stănescu Ioanu.
Rîmniceanu Eftimie.
III.
Celăreanu Tănase.

Musica vocale.

Clasea II.

Premiu I cu corónă.
Alecsie Algeriu.

Clasea III.

Premiu I cu corónă.
Sigetă Mihailă.
Premiulu II.
Bardon Petre.

Clasea IV.

Premiulu I cu corónă.
Rîmniceanu Eftimie.
Mihalescu Constandin.
Premiul II.
Alecsie Nicolae.
Dumitrescu Toma.
Badulescu Nicolau.
Dumitrescu Ioan.
Popescu Constandin.
Lucescu Grigore.
Nicolescu Sava.
Udrescu Dimitre.
Iliad Nicolae.
Popescu Ioan I.
Popescu Ioan II.
Șerbănescu Petru.

Accesți.
I.

Popescu Nico.
Constandinescu Ene.
Moteteanu Manole.
Stenescu Ion.

Colórea de Negru.

Clasea I.

Premii I cu corónă.
Popescu Alessandru.
Nedelnicianu Georgiu.

Premii II.

Florianu Stefanu.
Toma Nicolau.

Premiu III.

Ionescu Tănase.

Accesți.

I.

Manole Georgiu.
Tanasescu Benone.

II.

Ilie Stanu.
Petru Demetriu.

III.
Georghescu Ionnu.

Classea II.

Premii I cu corónă.
Petroviči Nicolau.
Teișianu Georgiu.
Premii II.
Iliescu Demetriu.
Dinu Stefanu.

Premiu III.
Ghimpetianu Ștefanu.
Accesiti.
I.

Angelescu Demetriu.
Nicolau Nicolau.
II.

Ionișă Mihalea.
Alec Hristache.
III.

Popescu Iónne.

Classea III.

Premii I cu corónă.
Ionescu Teodoru
Ionescu Ștefanu.

Premii II.
Vicsiorénu Antoniu.
Andronescu Georgiu.
Premiu III.
Protopopescu Iónnu.

Accesiti
I.
Costandinescu Petru.
Pancu Georgiu.
II.
Nicolescu Nicolau.
Nicolescu Constantinu.
III.
Ionescu Christea.

Classea IV.

Premii I cu corónă.
Marinescu Pandeale.
Demetriu Tanase.

Premii II.
Petru Georgiu.
Popovici Ilie.

Premiu III.
Damianu Mihailu.

Accesiti
I.
Badulescu Mihailu.
Iónnu Christache.
II.

Iliescu Iónnu.
Constantinu Nicolau.
III.
Stelénu Mihaelu.

Musica Vocale.

Classea II.

Premiu I cu corónă.
Alessandru Teodoru.

Premiu II.
Radulescu Alessandru.

Premiu III.
Angelescu Demetriu.

Classea III.

Premiu I cu corónă.
Petre Ioane.

Premiu II.
Rădulescu Leonida.

Premiu III.
Nicolescu Nicolae.
Accesiti.

I.
Staicovici Ioan.
II.
Andronescu George.
III.

Costandinescu Petre.
IV.
Nicolescu Costandin.
V.
Pancu George.

Classea IV.

Premiu I cu corónă
Badulescu Mihaelu.

Premiu II.
Poenaru Fotache.

Premiu III.
Șăpuneanu Constandin.

Accesiti.
I.
Ioan Hristache.
II.
Petre George.
III.
Damian Mihaelu.

Colorea de Albastru.

Classea I.

Premii I cu corónă.
Atanasiu Iancu.
Atanasiu Tache.

Premii II.
Bădescu Alecu.
Christache Ioanescu.

Premiu III.
Ioanu Demetru.

Accesiti.
I.
Iconomescu Iorgu.
Ionișă Petrache.
II.
Nicolau Lefterica.
Bălăcénu Constantinu.
III.
Ivanciu Petrache.

Classea II.

Premii I cu corónă
Constantinu Michailu.
Georghescu Costache.

Premii II.
Ioanu Mihalache.
Teodorescu Leonida.
Premiu III.
Mihalache Ghiță.

Accesiți.
I.

Ioanu Iosif.
Mitica Marinu.
II.
Bădescu Stefanu.
Dragoescu Nicolau.
III.
Eftimiu Ión.

Clasea III.

Premii I cu corónă.
Popescu Constantinu.
Cotinescu Ioanu.

Premiu II.
Radulescu Costache.

Accesiți.
I.

Simionescu Stefanu.
II.
Simionescu Alessandru.

Clasea IV.

Premii I cu corónă.
Zissu Teodossie.
Constantinescu Macavei.

Premiu II.
Brănisténu Ioanu.

Musica vocale.

Clasea III.

Premiu I cu corónă.
Teodorescu Nae.

Premiu II.
Stefan Tache.
Premiu III.
Popescu Costache.

Accesiți.
I.

Ionescu Iorgu.
II.
Stefănescu Stefan.
III.
Rădulescu Tache.

Clasea IV.

Premiulu I cu corónă.
Zisu Teodosiu.

Premiulu II.
Vasilescu Nae.

Premiulu III.
Petrescu Costache.
Constandinescu Macaveiu.

Accesiți.
I.

Mihăescu Costache.
II.
Săulescu Costache.

Colórea de Galbenu.

Clasea I.

Premii I cu corónă.
Ionnescu Christache.
Demetriu Petru II.

Premii II.
Ionescu Nestoriu.
Basilescu Iónnu I.

Premiu III.
Atanasiu Agamemnonu.

Accesiți.
I.

Vasilescu Iónu II.
Georgescu Parascheva.
II.

Dinu Oprea.
Gregorie Atanasiu.
III.

Popescu Stefan.

Clasea II.

Premii I cu corónă.
Andrei Georgiu.
Bădulescu Mihailu.

Premii II.
Vlădoianu Iónnu.
Martinovici Demetriu.

Premiu III.
Lădărescu Achileu.

Accesiți.
I.

Eustatațianu Aristide.
Ciupescu Gregoriu.
II.

Ionescu Ispasu.
Ionescu Georgiu II.
III.
Michăescu Constantinu.

Clasea III.

Premii I cu corónă.
Stefănescu Ilie.
Stefanu Paulu.

Premii II.
Ionescu Raducanu.
Gregoriu George.

Premiu III.
Pascale Constantină.

Accesiți.
I.

Climentu Eracliu.
Ionescu Constantinu.
II.
Ionescu Teodoru.

Clasea IV.

Premii I cu corónă.
Stefănescu Constantinu.

Brătescu Demetriu.
Premii II.
Musceleanu Iónnu.
Pătescu Constantinu.

Premiu III.

Răduleanu Ioanu.

Accesiti.

I.

Corănescu Zalomitu.
Michailu Iónnu.

II.

Dima Demetriu.
Braçu Iónnu.

III.

Alexie Nicolau.

Musica vocale.

Premiu I cu corónă.

Corănescu Zalomitu.

Premii II.

Stefănescu Constandin.
Andrei Georgiu.

Premii III.

Pătescu Constandin.
Pascalu Constandin.

Accesiți.

I.

Pantazi Michailu.
Șeinescu Ioan.
Nicolescu Paulu.
Petrescu Ion.
Nicolau Petru.

**Institutul domnescu
de fete.**

Clasea I.

Premii I.

Ciupescu Elena.
Bulgărescu Elița la conduită.

Premii II.

Iliescu Zoe.
Tutinescu Alessandrina.

Accesite.

Boerescu Elisa.
Bolintineanu Adelaida.
Bureli Elisa.

Clasea II.

Premii II.

Poenaru Elena.
Pandrov Aglae.
Papađolu Alessandrina.

Accesită.

Lambrino Sofia.

Clasea III.

Premii I.

Roseti Maria.
Leca Alessandrina.
Cernovodeanu Felisi.
Aristias Aristeia.

Premii II.

Pencovici Alessandrina.
Costescu Sia.

Clasea IV.

Premii I.

Crețianu Maria.
Vărđaru Elena.
Salman Elena.

Institutul Riureanu.

CLASSELE PRIMARIE.

Clasea I.

Premiulu I.

Vlădescu Nicolae.

Clasea III.

Premii I.

Georgescu Simeon.
Vasilescu Senofonte.

Premii II.

Goruneanu Iuliu.
Ionescu Demetriu.
Trestianu Cristache.

Premii III.

Fotescu Nicolae.
Fotescu Dimitru.

Accesitü.

Pavlid Nicolae.

Clasea IV.

Primii I.

Otetelișeanu Petre.
Plavianu Ioan.
Chiriacescu Iamandi.
Rădulescu Dimitru.

Premii II.

Căplescu Costică.
Măldărescu Dimitrie.

Pensionatulul Jeaneloni

Clasea I.

Premii I cu corónă.
Alessandrescu George.
Lăscărescu Iónu.

Premiu II.
Ulacoulu Simonu.

Premiu III.
Offmanu Enricu.

Premiu IV.
Radulescu Mihailu

Accesitu
I.
Profiriadu Constantinu.
II.
Aihembaumu Samuelu.

Clasea II.

Premii I cu corónă.
Donici Solomonu.
Bâjescu Alessandru.

Premiu II.
Popescu Iónu.

Premiu III.
Algiu Alessandru.

Premiu IV.
Nichitescu Basiliu.

Premiu V.
Culuvrenu Eugeniu.

Accesitu
I.
Diamantescu Constantinu.
II.
Fallu Ferdinandu.
III.
Budișténü Nicolae.

Clasea III.

Premii I cu corónă.
Dimbovicénu Costantin.
Marinescu Christoforu.

Premiu II.
Mihălescu Constantinu.

Premiu III.

Protopopescu Petrache.

Premiu IV.

Săndulescu Iónu.

Accesitu.

I.
Urlățenu Alessandru
II.
Manolescu Mihailu

Clasea IV.

Premii I cu corónă.
Aristidu Heruvimu.
Donn Iónu.

Premiu II.
Mihălescu Mihailu.

Premiu III.
Donn Antoniu.

YMNU

cântat cu ocasiunea celebrării la
împărțirea premiilor pe anul
scolastic 1859—1860.

ȚIE gloriă, LUMINĂ,
SUFFLET, VERBE-CREATOR,
FORȚĂ, INIMĂ BENINĂ,
Dómne binefăcător!

ȚIE gloriă, tot ȚIE,
Strigă junele popor,
Junii junei Românie,
Plini d'al TEU divin amor.

FOST, FIINDE, FIITORE,
Unul tot esci început,
Anni și seculi, ȝille, ore,
Tot Eternul nevăduț!

ȚIE gloriă, tot ȚIE,
Strigă junele popor,
etc.

Pentru gloria Ta Sorii
Sunt eterni luminători,
Nascu, renascu și muritorii
Și sunt tot nemuritori!

Libertate esci, Părinte,
VERBE-CREATOR, succes,
A tot binelui sorginte,
Libertate și progres!

În virtutea Ta supremă
Junii buni au meritat,
Laură, cunună, stemmă,
Premiul lor assudat!

ȚIE gloriă, LUMINĂ,
SUFFLET, VERBE-CREATOR,
etc.

Comp. de C. ARISTIA.

Musica de B. Franchetti.
professor de musică vocale în Gymnasiul St. Savva.

IMNULU

cântatu de scolarii classelor primarie ai Scóleloru publice din colórea de verde și negru,
cu ocasiunea solemnității împărțirii premiiloru la finele anului scolasticu 1859—1860.

La cântarea quea voiósă
Que-Ți 'nălțiâmu cu bucurie,
Lași o pagină frumósă
În a nóstră istorie.

Generația que vine
Allū Těu nume va serbá
Bucurându-se d'un bine
Quare Tu îi vei lăssá.

La cântarea etc.

Tu ăstu neamu regenerédă!
Tu îlu fă a înflori,
Și 'n junimea que-adorédă
Multe vécuri vei trăi.

La cântarea etc.

Musica de **Ioan Wachman.**